

HOOFSTUK 3: MISSIONÊRE GEMEENTEWEEES - `N TRANSFORMASIEPROSES

3.1 INLEIDEND

3.1.1 `n Aansluiting by hoofstuk 2

- God is `n God van gemeenskap

Daar is duidelik aangetoon dat God `n God van gemeenskap is wat nie die mens nodig het om gemeenskap te ervaar nie. Daar was van alle ewigheid af 'n liefdesgemeenskap en kommunikasie tussen die Persone van die Drie-Eenheid. Sonder kommunikasie tussen twee of meer persone kan daar nie sprake wees van gemeenskap nie.

- Die mens is geskape met 'n ingebore behoefte aan gemeenskap

Die mens geskape na die beeld van God bevestig juis die gemeenskaps-karakter van die mens. Van die skepping van die mens word gesê:

“God het die mens as sy verteenwoordiger, as beeld van God het Hy die mens geskep, man en vrou het Hy hulle geskep (Gen 1:27).

Vanaf die ontstaan van die mens het hulle in klein gemeenskappe gelewe, waar hulle gemeenskap met mekaar en met ander ervaar het. Dit is maar eers in die laaste 100 jaar wat groot stede die reël eerder as die uitsondering geword het (Johnson & Johnson 1994:5)

- Sonde verskeur die gemeenskap

Die mens se behoefte aan gemeenskap het nie verdwyn na die sondeval nie, maar dit is wel versteur. Die sondeval het 'n negatiewe gemeenskap tot stand gebring, gekenmerk deur konflik, haat en verskeuring. Die behoefte aan gemeenskap as sodanig is egter nie weggeneem nie.

- Die tydelike herstel van gemeenskap soos verhaal in die Ou Testament

Die mense kan strukture daarstel, maar nie gemeenskap bou nie. Daarom is dit belangrik om daarop te wys dat gemeenskap nie 'n natuurlike eienskap is nie. Gemeenskap tussen God en mens is nie iets wat die mens van sy kant af kan begin nie. Gemeenskap, soos God dit bedoel het, kan ook nie werklik plaasvind waar Hy nie teenwoordig is nie.

God antwoord deur die roeping van Abraham tot voordeel van almal

Dit word regdeur die Ou Testament duidelik dat die gemeenskap wat God in daardie tyd moontlik gemaak het, net 'n tydelike herstel was. Die tydelike herstel waarvan die Ou Testament praat, word in Hebreërs 10:11 duidelik beklemtoon:

Verder, elke priester staan dag vir dag sy diens en verrig, en bring elke keer weer dieselfde offers, wat tog nooit die sondes kan wegneem nie.

Indien die sondes nie weggeneem kan word nie, is dit tog onmoontlik om in gemeenskap met die Skepper God te lewe. Dit is juis die keuse tot die sonde wat in die begin die verhouding tussen God en die mens verbreek het. Indien daar nie 'n volkome en permanente betaling vir die sondes van die mense sou kom nie, sou permanente herstel van gemeenskap tussen God en die mens, en daarom ook tussen die mens en die mens net nie moontlik wees nie.

- Christus is die konstituerende waarborg vir die herstel van gemeenskap

Die gelowige moet onthou dat Christus alleen die konstituerende waarborg van gemeenskap met die Vader is, maar ook met die ander een wat sy pad kruis. Die gelowige kan dit weet, aangesien hy deur Christus alleen vrygemaak is tot die nuwe lewe wat hierdie nuwe gemeenskap moontlik maak. In Christus word die mag van die sonde en die dood vernietig. Dit is juis dit wat die struikelblok van gemeenskap sowel tussen God en mens as mens en mens is.

- Die gemeente, as die plek waar die Godbedoelde en in Christus herstelde gemeenskap moet realiseer, is midde in `n transformasieproses

Gemeenskap, en die behoefte daaraan, is deur `n skepping van God daargestel, deur die sonde verbreek, maar in die tydperk van die Ou Testament tydelik herstel. In Christus is gemeenskap met die Vader en mekaar herstel en is die gemeente die plek waar gemeenskap op verskillende vlakke moet realiseer.

In hierdie hoofstuk word aandag gegee aan die transformasieproses wat besig is om in gemeentewees plaas te vind.

3.1.2 `n Transformasieproses is besig om plaas te vind

In Suidelike Afrika en in die hele wêreld is `n sigbare transformasieproses ten opsigte van missionêre gemeentewees aan die gang. In hierdie hoofstuk word die transformasieproses (sommige noem dit `n paradigma skuif) wat in die kerk van Jesus Christus aan die gang is, en in plaaslike gemeentes sigbaar ervaar word, aangedui en verklaar.

Die **transformasieproses** word in hierdie hoofstuk vanuit 'n positiewe benadering beskrywe, aangesien dit 'n aanduiding is van die 2000 jaar lange strewe om die Godbedoelde gemeenskap in die Christelike kerk te ervaar. Die boodskap van verlossing, die behoefte na hierdie Godbedoelde gemeenskap, bly dieselfde, maar die vormgewing daaraan kan verander. Die plaaslike gemeente is dan ook die plek waar die Godbedoelde gemeenskap vanaf die ontstaan van die Christelike kerk gerealiseer het en al meer sal moet realiseer.

Daar bestaan vanaf die begin van die Christelike kerk die voortgaande spanning tussen die ideale Christelike gemeenskap (die droom), soos wat God dit bedoel en in Christus herstel het, en Christelike gemeenskap soos wat dit in die gebroke sondige werklikheid, die praktyk van missionêre gemeentewees van elke dag ervaar word (die realiteit).

Indien die gaping tussen die droom van gemeenskap en die realiteit van 'n gebrek aan gemeenskap te groot word, lei dit tot 'n moedeloosheid en 'n traagheid in gemeentewees. Wanneer die gaping tussen die droom en realiteit al hoe groter raak, is dit soos 'n afvoerpyp waarin die **vreugdewees van missionêre gemeentewees** soos die Here dit bedoel het, wegvloei.

Die wêreldwye transformasieproses van missionêre gemeentewees, wat vanuit 'n positiewe hoek in hierdie hoofstuk beskou word, wil juis die gaping verklein wat daar tussen die *droom* en die *realiteit* van gemeenskap bestaan in die plaaslike missionêre gemeentewees.

3.2 SIGBARE AANDUIDINGS VAN DIE TRANSFORMASIEPROSES

Gemeentewees is doodeenvoudig nie meer dieselfde nie. Ook in die NG Kerk verskil gemeentes radikaal van mekaar. Dit wat in die verlede gewerk het, werk nie meer nie. Evangelisasie is anders. Dissipelskap is nie meer dieselfde nie. Die eredienste en aanbiddingsgeleenthede verskil van gemeente tot gemeente. Die manier van beroeping van predikante is anders. Mense kom kerk toe vir ander redes as vroeër. Hulle het nie meer dieselfde lojaliteite teenoor `n denominasie as wat vroeër die geval was nie. "Things don't work like they used to..., everything in the church appears to be different (Woods 1996:5).

3.2.1 Sigbare faktore wat `n aanduiding van die transformasieproses gee

3.2.1.1 Aanduidings ten opsigte van transformasieproses in Die Kerkbode

Enkele sake vanuit advertensies en artikels wat in *Die Kerkbode* oor die afgelope tyd verskyn het, word uitgelig om daardeur die transformasieproses te onderstreep.

a) Gemeente-ontwikkeling -en vernuwing

In Die Kerkbode van 6 Februarie 1998 verskyn die volgende advertensies:

- Die Gemeentevreugde-Konsultantegroep onder leiding van Dr Marius Potgieter bied vanjaar verskeie leraarsklinieke oor selgemeentes op George en Mosselbaai aan (Kerkbode 6 Februarie 1998:2)
- Die Buro vir Gemeente-ontwikkeling
Help Leraars met:
 - die ontwikkeling van persoonlike leierskap
 - die verryking van kollegiale verhoudings

Help gemeentes met:

- leierskapsontwikkeling
- spiritualiteit in vergaderings
- die beroeping van leraars
- gemeente-analises
- langtermyn gemeente-ontwikkeling
- die verbintenis aan die omgewing deur `n gemeenskapsprojek

Help ringe met:

- situasie-analise
- beter bronbenutting
- spanbou tussen leraars (Kerkbode 6 Februarie 1998:7)

- Noord-Transvaal hou simposium oor die erediens
Pretoria: Die Noord-Transvaalse Sinode van die NG Kerk bied op 24 en 26 Februarie `n simposium oor die erediens aan. Die tema is: "Venster op die erediens: die gebruik van rituele en simbole...." Teoloë van verskillende denominasies sal as sprekers optree (Kerkbode 6 Februarie 1998:2).

- Afrikaanse Nasionale Selkerk Konferensie 25 tot 28 Maart 1998
NG Gemeente Ermelo-Oos (Selkerk) is `n plattelandse NG Gemeente wat tans in die proses is om van `n tradisionele program-gebaseerde bedieningstyl oor te skakel na `n volledige selkerk-bedieningstyl.....(Die Kerkbode 6 Februarie 1998:13).

In Die Kerkbode van 3 April 1998 (:16) verskyn die volgende advertensie:

- "NG Gemeente Rant en Dal, Krugersdorp bied aan:
 - Twee seminare wat jou lewe en bediening kan verander
 - 25 - 27 April 98 Vernuwingskongres....
 - 24 - 26 Julie 98 Lofprysingseminaar....

In Die Kerkbode van die 24 April 1998 verskyn die volgende advertensies:

WEET JY WAT JOU GEMEENTE VERWAG?

Organisasies beplan nie meer sonder dat behoorlike navorsing gedoen is nie.

- Behoort gemeentes nie ook deeglike navorsing te doen voordat

strategies beplan word nie?

- Om die gemeente beter te bedien moet die gemeente immers beter verstaan word!

Ons kan help.

Ons is `n professionele navorsingspan.

Ons dienste sluit in:

- `n Onderhoud met u kerkraadskommissie ten einde u behoeftes te bepaal en aanbevelings te maak.
- Die opstel van `n gerekenariseerde vraelys volgens u behoeftes.
- Die verwerking van die voltooide vraelyste.
- `n Volledige verslag van die resultate waarin knelpunte/tendense belig word.
- `n Aanbieding in u gemeente waar die resultate bespreek word

Vir meer inligting, skakel **Gerhard Koen** by 082 850 5657 (:2).

b) Advertensies ten opsigte van vakatures in gemeentes in die NG Kerk

In Die Kerkbode van 20 Februarie 1998 (:17) verskyn die volgende advertensies:

Vakature: Medeleraar NG gemeente Malelane

- Die volgende word aangehaal: "Pligte: Toegewyde, kreatiewe en dinamiese uitvoering van algemene pligte ingevolge "rtikel 9 van die Kerkorde.
- Ned Geref Gemeente Ermelo (Vakature: Medeleraar)
Die volgende word aangehaal: "Leraar: Die gemeente benodig `n voltydse medeleraar....om te arbei binne die grense van "rtikel 9 van die kerkorde, en wat erns maak met die Woord, die belydenis en sinodale besluite (:17).

Nederduitse Gereformeerde Gemeente Heidelberg-Gauteng:

Vakature Mede-Leraar: Bediening van kleingroepe en jeug is `n vereiste.

Die gemeente benodig `n voltydse mede-leraar....(:8).

- Vakature Leraarspos NG Gemeente Rynfield
....Leraarsprofiel
Die suksesvolle kandidaat moet bereid wees om alle pligte volgens Artikel 9 van die kerkorde getrou uit te voer....(:12)

In Die Kerkbode van 15 Mei 1998 verskyn die volgende advertensie:

Ned Geref Gemeente Aasvoëlkop
kleingroepbediening, visionêre leiding, gemeentebou en uitreik sal
as aanbevelings dien....(:12)

c) Artikels in Die Kerkbode

In Die Kerkbode van 24 Januarie 1997 (:1) verskyn die volgende Artikel waarvan gedeeltes aangehaal word:

- Kerk sit met dilemma - In Nuwe SA tussen vure
....Suid-Afrika beleef tans sy derde monumentale verandering die eeu.... ook die kerk, word hierdeur geraak... In die veranderde Suid-Afrika bevraagteken mense die institusionele komponente van die samelewing. Die kerk het dus geen ander *keuse as om weer oor sy eie rol en plek na te dink. Die kerk kan nie met sy gevestigde gebruike voortgaan asof niks gebeur het nie (eie kursivering)*, meen dr Du Plessis.... die huidige neiging is dat mense amper anti-institusioneel geword het. Vroeër jare.... vanselfsprekende lojaliteit. Deesdae vra mense eerder wat die kerk aan hulle kan bied.....

Dit kom daarop neer dat die kerk eietyds sensitief moet wees vir die behoeftes van die mense, maar met behoud van sy eie karakter. Dit gaan om die ou boodskap op `n moderne manier aan die mense oor te dra....

Die kerk sit dus met `n dilemma. Wat die NG kerk se posisie bemoeilik is dat hy die vorige regering gesteun het.

Dr J du Rand (1998:12) skryf die volgende Artikel:

- Gereformeerd is altyd vry en nuut

Skielik is alles volop - oor kerke, musiek, liedere, sprekers. Ons

kan kies en keur na willekeur. Ons hou seminare....

Die sukses van die onafhanklike/kitskerke rus swaar op die “foute” van die hoofstroom kerke waar daar oënskynlik nooit iets gebeur nie.... Vergete is die belydenisskrifte, liedereskat, agtergelaat is die foute van die verlede.

....By ons huidige geslag het (soos telkens in die verlede) die waarheidsbron weer verskuif na die lewensgevoel van die (godsdienstige) mens. Ek kies alleen...

....Die Reformasie het juis weer probeer om die mens se oog “weg te buig van homself” (Luther).... *Hoekom wil ons weer voor begin en alle foute van voor maak?* (eie kursivering)....

Van Rensburg (1998:12) skryf:

- Die kerk moet in staat wees om die uitdagings wat die *wêreldvernuwing aan ons opdring* (eie kursivering), doeltreffend te kan ontmoet. Ons moet met geesdrif van `n vernuwende denke na nuwe uitdrukkingsvorme van die besondere ampte soek....

....Die kerk kan die besondere ampte eietyd maak sonder om die karakter en doel daarvan in die praktyk van kerkwees geweld aan te doen.

In Die Kerkbode van 24 April 1998 (:12) verskyn die volgende artikel:

- Jaar 2000 dalk “Jaar vir Kategese”
Krugersdorp - Die Algemene Jeugkommissie (AJK) van die NG Kerk beoog om die jaar 2000 as Jaar vir kategese te verklaar as deel van `n dinamiese strategie vir die nuwe millennium....

....Veranderde omstandighede....

d) Kerkbodes van 2003

Die Kerkbodes van Februarie 2003 tot en met Desember 2003 is by die Universiteit van Stellenbosch se Teologiese Biblioteek nagegaan. Die gevolgtrekking wat gemaak is dat dieselfde sake steeds voorkom. Dit bevestig

dit wat in paragrawe a tot c aangehaal is. Daar kom moontlik `n paar dinge by, soos onder andere die grondkwessie en die aanspreek van geweld. Die oorhoofse tema bly egter dat daar veranderinge in die kerk is, en die vraag is altyd: “hoe gaan die kerk op hierdie veranderinge reageer?”

Daar word dus volstaan by die punt wat in a tot c gemaak is, en die nuwere Kerkbodes word nie spesifiek aangehaal nie.

3.2.1.2 Boeke wat sedert 1991 verskyn het dui op die transformasieproses

a) Suid-Afrikaanse Boeke

Die volgende boeke het verskyn wat deel is van die gesprek aangaande die transformasieproses:

1991

- Bosch, D J. *Transforming Mission - Paradigma Shifts in Theology of Mission.*
- Burger, C. *Die dinamika van `n Christelike geloofsgemeenskap - Nuut gedink oor gemeentes.*

1992

- Hendriks, J. *Strategiese Bepanning in die Gemeente - Die Beginsels & Praktyk van Gemeentevernuwing.*

1993

- Crafford, D & Gous, G. *Een liggaam - Baie lede, Die Kerk se ekumeniese roeping wêreldwyd en in Suid-"frika.*

1994

- Kritzinger, J J, Meiring, P G J & Saayman, W A. *On being Witnesses.*
- Nel, M. *Gemeentebou.*

1995

- Buchanan, D & Hendriks, J. *Meeting the Future - Christian Leadership in South Africa.*
- Burger, C. *Gemeentes in Transito - Vernuwingsgeleentheid in `n*

oorgangstyd.

- Potgieter, M. *’n Nuwe Bybelse Lewenswyse - Die Selgemeente.*

1996

- Burger, C & Simpson, N. *Bybelstudiegroepe: Poorte vir die genade.*

2001

Van der Merwe, M en Marais, F. *Draers van Hoop – Werkbare planne vir gemeentes wat wil vernuwe*

2002

Burger, C & Nell, I red. *Draers van die waarheid, Nuwe-Testamentiese visies vir die gemeente.*

2003

Dreyer, D. *Lééf jou gemeente regtig? Nie ter wille van onself nie.*

b) Boeke vanuit die Oorsese mark

Aangesien daar soos ’n geweldige boekontploffing is vanuit die oorsese mark oor die verandering in gemeentewees, word daar hier net ’n paar kern boeke aangehaal as bewys en bevestiging van die transformasieproses wat besig is om te gebeur in die kerk van die Here Jesus Christus.

1990

- Callahan, K L. *Effective Church Leadership - Building on the Twelve Keys.*
- Hendriks, J. *Een vitale en aantrekkelijke gemeente - Model en metode van Gemeenteopbouw.*
- Neighbour, R W. *Where do we go from here? - " Guidebook for Cell Group Churches.*
- Towns, E L. *An inside look at 10 of Today’s Most Innovative Churches - What they’re doing, How they’re doing it & How can you apply their ideas in your church.*

1991

- Mead, L B. *The Once and Future Church - Reinventing the Congregation for a new Mission Frontier.*
- Van Engen, C. *God’s Missionary People - Rethinking the Purpose of the Local Church.*

1992

- George, C F. *Prepare your church for the future.*

1994

- George, C F. *The Coming Church Revolution - Empowering Leaders for the Future.*
- Icenogle, G W. *Biblical Foundations for Small Group Ministry.*
- Mead, L B. *Transforming Congregations for the Future*
- Wuthnow, R. *Sharing The Journey: Support Groups and America's New Quest for Community.*

1995

- Hybels, L & Hybels, B. *Rediscovering Church - The Story and Vision of Willow Creek Community Church*
- Warren, R. *The Purpose Driven Church - Growth Without Compromising Your Message & Mission.*

1996

- Woods, C J. *Congregational Megatrends.*

1998

- Halstead, K A. *To Unstuck, overcoming congregational impasse.*

1999

- Waldkoenig, G A C, & Avery, W O. *Cooperating Congregations, Portraits of Mission Strategies.*

2001

- Gaede, B A ed. *Size Transitions in Congregations.*

2002

- Man, A. *The In-Between Church, Navigating Size Transitions in Congregations.*
- Rendle, G. *The multigenerational congregation, meeting the leadership challenge.*

2003

- Hawn, C M. *One Bread, One Body, Exploring Cultural Diversity in Worship.*
- McMahill, D R. *Completing the Circle, Reviewing Ministries in the Congregation.*
- Regele, M. *Robust Church Development, a vision for mobilizing regional bodies in support of missional congregations.* Percept Group Inc, USA

3.2.2 Samevattende stellings ten opsigte van paragraaf 3.2

- Vir die opmerksame leser van Die Kerkbode word dit duidelik dat die verskillende advertensies wat die afgelope tydperk verskyn het, duidelik aandui dat daar 'n transformasieproses aan die gang is, waarvan die NG Kerk in Suidelike Afrika onvermydelik deel geword het.
- Vir die boekentoesias is dit ook duidelik dat daar 'n “boekontploffing” was wat die transformasieproses bevestig en vanuit verskillende kante ondersteun en ook 'n ander klem daarop lê.

Alhoewel die meerderheid van die boeke vanuit die oorsese markte kom, staan die Suid-Afrikaanse skrywers nie terug nie en spreek hulle ook die transformasieproses aan.

3.3 'N WÊRELDWYE TRANSFORMASIEPROSES IN MISSIONÊRE GEMEENTEWES IS BESIG OM PLAAS TE VIND

Dit is belangrik om in die beskrywing van die transformasieproses wat aan die gang is, die “groot prentjie” van verandering in die wêreld te skilder. Daar is 'n gevaar is om spesifieke veranderinge van die kerk onafhanklik van ander kerke te beskryf. Indien spesifieke aspekte van verandering alleen vanuit die oog van die NG Kerk beskrywe word, sal die perspektief van die geheel verloor word. Selfs al word daar klem gelê op die “Gereformeerde” karakter, kan die NG Kerk nie aanspraak maak om enigste bewaarder, beskermer en oordraer van die Gereformeerde erfenis te wees nie.

Elke aspek van kerkwees is in `n transformasieproses. Die baie veranderinge is onlosmaaklik aan mekaar verbonde. Daarom word daar in hierdie paragraaf `n beskrywing gegee van die "groot prentjie" van verandering.

3.3.1 `n Beskrywing van die transformasieproses binne die wêreldwye konteks

3.3.1.1 Primêre faktore wat aanleiding tot die transformasieproses gegee het

a) `n Nuwe era van missionêre gemeentewees

Daar is baie skrywers wat aandui dat kerk besig is om in `n nuwe era in te beweeg. Die term era word gebruik om `n spesifieke tydperk met spesifieke kenmerke te beskryf. Daarom is dit so dat wanneer een era oorgaan na `n ander dit iets is wat aandag trek en die moeite werd is om te beskryf. Dit is natuurlik maklik om in die geskiedenis terug te kyk en sekere eras aan te dui, maar terwyl die skuif besig is om plaas te vind, is dit natuurlik moeiliker om dit raak te sien, te beskryf, of selfs om dit te herken.

Om die saak duideliker te maak, is dit waardevol om `n beskrywing te gee van die verskeie eras waarin die kerk hom in die afgelope 2000 jaar bevind het. Wanneer die eras beskrywe word, sal erken moet word dat `n duidelik onweerlegbare transformasieproses tans besig is om plaas te vind.

Mead (1991:9-29) stel voor dat daar deur die eeue twee eras was waarin die kerk geleef het, en dat die kerk op pad na `n derde era is. Dit word soos volg beskryf:

i) Die Apostoliese Era (30 - 313nC)

Die eerste era wat beskrywe word, noem Mead (1991:9) "The Apostolic Paradigm". Hierdie is die era direk na die Jesus tydperk. Aan die begin van hierdie tyd was die apostels die hoofrolspelers.

Die vroeë kerk was terdeë bewus van hulleself as die "getroue volk van God", omring deur die vyandige omgewing van die wêreld. Elkeen was geroep om teenoor die wêreld te getuig van God se liefde in Jesus Christus, en om die nuus van genesing, liefde en redding (die evangelie boodskap), uit te dra .

Hulle was:

- `n plaaslike gemeenskap wat **geroep is uit** (ekklesia) die wêreld;
- `n gemeenskap wat gelewe het vanuit die krag en die waardes van Jesus Christus;
- `n intieme gemeenskap waar binne die waardes behoue gebly het;
- `n gemeenskap waarvan jy alleenlik deel geword het wanneer jy dieselfde geloofsbelydenis gedeel het (vgl 1 Kor 15:1-4); en
- `n persoonlike en intense gemeenskap.

Om aan die gemeenskap te behoort:

- was om in onmiddellike kontak met God se Gees te wees.

Hierdie gemeenskap:

- was egter geen volmaakte gemeenskap nie, want daar was mense by betrokke. Die mense wat deel gevorm het van hierdie gemeenskap, het ook konflik, woede, skeuring sowel as blydschap, vrede en vreugde ervaar.

Teenoor hierdie gemeenskap was daar:

- `n wêreld wat vyandig was teenoor dit waarvan hulle as geloofsgemeenskap getuig het;
- `n wêreld wat nie neutraal en onbetrokke was nie, maar het stelling ingeneem direk teen die geloofsgemeenskap.

Die geloofsgemeenskap was geroep om:

- uit te reik na en te getuig teenoor hierdie vyandige omgewing, ten spyte van die reaksie en optrede van die vyandige omgewing (wêreld);
- om in die wêreld, maar nie van die wêreld te wees (Johannes 17).

Hierdie eerste gemeenskap was:

- gerig op die wêreld (missionêr);
- gekenmerk deur hulle getuienis en betrokkenheid in die wêreld;
- doelgerig besig om die gelowiges toe te rus, en op te bou om "God se Goeie Nuus" (Ef 4:11-16) in en aan die wêreld te kommunikeer; en
- bewus daarvan dat die krag vir gelowiges om hulle getuienis te deel, van die Heilige Gees kom (Hand 1:8)

Die Apostoliese Era het ongeveer die eerste drie eeue beslaan, en dit was die denkwyse waarop die vroeë kerk sy missie in hierdie wêreld verstaan en uitgeleef het.

ii) Die Christendom Era (313nC - 1963)

Die tweede era wat Mead (1991: 13) beskrywe noem hy die "Christendom Paradigm."

Daar het 'n groot verandering in die wêreld ingetree met die bekering van Konstantyn in 313 nC, maar daar was nog steeds nie 'n duidelike oorgang van die een era na die ander nie, maar iets wat geleidelik met die tyd al hoe meer sigbaar geword het.

Die volgende is uitstaande kenmerke van hierdie era:

- Die Christelike godsdiens word in naam en volgens die wetgewing die offisiële staatsgodsdiens. Die kerk was dus met die ryk (staatsbestel) van daardie era geïdentifiseer. "The congregation was the church; the church was the empire" (Mead 1991:14);
- Daar was nou in 'n sekere sin geen grense meer tussen die kerk en die wêreld nie.
- Die individuele lidmaat was daarom nie meer geroep om 'n getuie

in `n vyandelike omgewing te wees nie.

Die skadelike gevolge van hierdie era:

- missionêre uitreiking het nou die verantwoordelikheid van die "leraar" geword;
- om siele vir die Here te wen was min of meer dieselfde as om nasies vir die "Empire" te wen;
- daar was `n vermenging tussen kerk en staat;
- missionêre uitreiking is gesien as iets "daar ver", want almal wat deel van die staat was, was deel van die geloofsgemeenskap;
- die gemeente van God wat geroep was om getuies in die wêreld te wees, het nou `n gemeente geword waar die pastor verantwoordelikheid vir die versorging van sy kudde moes aanvaar;
- die verantwoordelikhede en roeping van die gewone gelowige het vervaag. Die taak en funksie van die gewone gelowige was om maar net daar te wees. Hy moes net `n goeie landsburger wees, gereeld in die kerk wees, belastings betaal en sy dankoffer gee. Hierdie is die grootste negatiewe invloed van hierdie era.

Mead (1991:18) sê

We are surrounded by the relics of the Christendom Paradigm, a paradigm that has largely ceased to work. But the relics hold us hostage to the past and make it difficult to create a new paradigm that can be as compelling for the next age as the Christendom Paradigm has been for the past age.

Dietterich (soos aangehaal in Woods 1996:18) verdeel die Christendom Era in twee eras. Hy noem dit:

The Imperial Church (A.D. 311 to 1789)

- Persecution directed at the church ceased.
- The persecuted became the persecutors.
- Entire communities were labeled as Christians.
- The church became a tool of the government.
- State churches developed.

The Establishment Church (A.D. 1789 to 1960)

- The church grew rapidly.
- Mainline denominations grew rapidly.
- "Christian" and "American" (lees Afrikaner) became synonymous.
- Educators and politicians came from churches.
- The "haves" gave to the "have-nots."

iii) Die tussentydse era (1963 ev)

Die derde tydperk beskryf Mead (1991:22) as “The Time between Paradigms”. Die kerk van die Here Jesus Christus is vandag `n kerk tussen twee eras. Die nuwe era het nog nie heeltemal aangebreek nie, en terselfdertyd word die kerk nog teruggehou deur die ou manier van denke en kerkwees.

Vandag is dit byvoorbeeld algemeen om te praat van die bediening wat die gewone gelowige het. Dit was nie so algemeen onder die ou bedeling nie. Die verantwoordelikheid van die bediening was die betaalde leraar/pastor s'n. Indien die gewone gelowige `n bediening het, beteken dit dat die Christen dokter-, onderwyser-, ambagsman- of watter ander beroep ook al, iets spesiaals het om by te dra.

Indien daar dan van die bediening van die gewone gelowige gepraat word, dan is die kerk nie meer dieselfde as tydens die “Empire” nie. Die verandering wat taalgebruik aanbetref, lyk eenvoudig, “but its implications are vast (Mead 1991:25).

Die volgende is daarom belangrik om te weet:

- Ons kan vandag doodeenvoudig nie meer aanvaar dat almal Christene is nie. Daar sal moet aanvaar word dat baie in dieselfde geografiese area, dieselfde werkplekke, dieselfde taal en kultuur nie meer `n belangstelling in die kerk as sodanig het nie.
- Die totale gemeenskap is nie meer `n Christelike gemeenskap nie. Daar kan selfs nie meer van Christelike nasionale onderwys en opvoeding gepraat word nie; - indien dit ooit waar was.
- Die Christen wat in die gemeenskap leef, het nou hoe al meer `n verantwoordelikheid van getuienis teenoor die gemeenskap. Die Christelike gemeenskap kan nie meer verwag dat die regering van die dag iets moet doen vir die verbetering van die morele waardes van die gemeenskap nie. Die antwoord is ook nie om meer Christene in die regering te kry nie. Die antwoord is wel dat Christene sal leef dit wat hulle is en wat hulle sê hulle is.
- Die kerk van vandag toon baie ooreenkomste met die Apostoliese era in die sin dat:
 - die voorkeur van die kerk `n deurgang is na missionêre verantwoordelikheid in die wêreld;

- elkeen wat deur die voordeur van die gebou na buite gaan, besig is om die grens na die missionêre voorpos oor te steek;
- mense raak weer deel van die geloofsgemeenskap deur bekering en nie net deur fisiese geboorte nie;
- die klem op mense en verhoudings geplaas word en baie minder op strukture, vorme en tradisies;
- die kerk vandag mense bedien in hulle onmiddellike gemeenskappe;
- die kerk na die gemeenskap moet gaan om die mense te bereik en dat die mense nie meer na die kerk kom nie;
- daar nou `n baie sterk behoefte na die kleingroepbediening (huiskerk) is, aangesien die mense in die massas van vandag verlore gaan;
- die gemeenskap van vandag ook nie meer respek het vir die kerk soos wat dit in die “Christendom Paradigma” wel die geval was nie, en dat die gemeenskap al hoe meer vyandig teenoor die kerk word.

Krisis vir gemeentes en gemeentede in Suid-Afrika vandag:

- Die nuwe paradigma se lyne is nog nie heeltemal duidelik nie.
- Ou standvastige bakens het verdwyn:
 - Die verhouding van kerk en staat is nie meer dieselfde nie (veral nie die verhouding van die NG Kerk met die huidige regering nie).
 - Daar word ook nie meer verwys na `n Christelike staat nie, maar wel van `n sekulêre staat met `n sekulêre grondwet waar geen godsdienstige groepering veronderstel is om bevoordeel te word nie.
 - Die vryheid ontstaan om nie meer aan die kerk te behoort nie.
 - Die wetenskap en tegnologie poog om antwoorde te gee en om `n oplossing vir al die menslike vrae te wees.
 - Godsdienstige pluralisme het ontwikkel en die eksklusiewe van die Christelike godsdiens verdwyn.
 - Godsdiens word `n persoonlike aangeleentheid wat nie meer in staatsbeheerde plekke so ooglopend beoefen mag word nie.
 - “Church Shopping” word die norm, en lojaliteit teenoor die Hoofstroom kerke, verdwyn.
- `n Nuwe geslag word in die nuwe tydvak gebore. Hulle wil graag verandering en vernuwing in die kerk sien.
- Daar is egter ook nog diegene wat vashou aan die verlede, vir wie die kerk die laaste bastion is, `n plek waar verandering en vernuwing so lank as moontlik uitgestel moet word.

3.3.1.2 `n Periode van krimpende lidmaatgetalle

Daar is `n wêreldwye tendens dat daar `n daling is in die lidmaatgetalle van die hoofstroom denominasies. Woods (1996:20) sê dat elke hoofstroom denominasie in die afgelope dertig jaar verklein het. Die Kerkbode van 7 Februarie (1997:10) sluit daarby aan ten opsigte van die NG Kerk:

Word die NG Kerk `n sterwende kerk?

Die NG Kerk groei nie meer nie en `n kerk wat nie groei nie, is terminaal sterwend... `n situasie waarvoor die Bybel nie voorsiening maak nie....Wat selfs meer ontstellend is, is die gelatenheid, die byna traak-my-nie-agtigheid, die sorgeloosheid waarmee die dalende lidmaattal van die NG Kerk aanvaar word..... Wat die neiging des te meer ontstellender maak, is die feit dat die geskiedenis van die NG Kerk toon dat die kerk `n kerk was wat `n sterk sending-visie gehad het - `n kerk wat sending ernstig opgeneem het.

`n Jaar later verskyn die volgende in Die Kerkbode van 6 Februarie (1998:4) onder die volgende opskrif: `n Krimpende kerk?

- Daar is klaarblyklik `n beduidende afname in die aantal lidmate van die grootste Afrikaanse kerk... en daar behoort ernstig na die redes gesoek te word.
 - Die dalende geboortesifer...
 - Emigrasie kan ook `n rede wees.
 - Die NG Kerk se standpunte oor apartheid en verwante sake....

Tydens die Algemene Sinode van 2004 word daar die samestellers van die nuwe Kerkspieël, wat in November 2004 sal verskyn, genoem dat die kerk nog steeds krimp.

Wat kan gedoen word? Gee bogenoemde twee artikels, en dit wat op die Algemene Sinode genoem is, saamgelees met die feit dat dit `n wêreldwye tendens in die hoofstroom kerke is, `n doodsvonnis vir die NG Kerk? Is die situasie onomkeerbaar?

Kerke moet die verkleining in lidmaatgetalle sien as `n “wake-up call - not to work harder, but to redefine the very core of what it means to be a church (Woods 1996:21)!”

Die transformasieproses se prentjie word verder geskets deur:

3.3.1.3 Wêreldwye tendense wat `n bevestiging is van die transformasieproses en behoefte daaraan noodsaaklik maak

Mead (1991:68) sê:

We are at the front edges of the greatest transformation of the church that has occurred for 1,600 years. It is by far the greatest change...; it may eventually make the transformation of the Reformation like a ripple in a pond.

Dit is kragtige woorde. Die wêreldwye tendense gee aanleiding tot sulke woorde, wat sekerlik as profeties beskou kan word. Die volgende wêreldwye tendense word gevind:

a) Uitbreiding van `n gesekulariseerde samelewing

Statistiek wys dat die meerderheid van die samelewing in Suider-Afrika aan een of ander Christelike kerk behoort. Die staatsbestel in Suid-Afrika en ook in Namibië is egter `n sekulêre bestel. Skole word al minder toegelaat om die Christelike godsdiens te bevoordeel.

Die kerk wat eens op `n tyd die middelpunt van die familie- en gemeenskapslewe was, is op die oomblik besig om te kompeteer vir aandag in `n sekulêre wêreld gevul met werk, sport, skool ontspanning, televisie, die Internet en talle ander gebeure van die dag. Die kerk is ook besig om met

ander godsdienste te kompeteer ten opsigte van uitsaairegte en kry al hoe meer die wind van voor in die sekulêre staatsbestel. Die persentasie van diegene wat kerklik onbetrokke raak en nie meer glo nie, is besig om te groei.

Dit alles wil veroorsaak dat die “kerkkultuur” wat daar altyd was, besig is om in duie te stort.

b) Nuwe vorme van geordende leierskap

Die vestiging van `n gesekulariseerde samelewing, verkleining in lidmaatgetalle, veranderende sosiale en politieke omstandighede en selfs `n vermindering in bydraes het gemaak dat daar `n groter bewuswording onder geestelikes is “for a greater ownership and participation by lay persons in the purposes and tasks of the church” (Rehnborg:1994,1:7).

Die huidige leierskap van die kerk in die wêreld erken die behoefte aan `n baie groter leierskapsbasis. Dit is onmoontlik vir die geordende leierskap om verantwoordelikheid vir die groter wordende behoeftes te aanvaar as gevolg van die nuwe omstandighede in die huidige samelewing. Daarom word daar al hoe meer klem gelê op die gawes wat elke Christen ontvang het, aangesien hulle toegerus is met die Heilige Gees.

c) Die “lay person” van die negentiger jare

Die lewe van die negentiger jare raak al hoe bedrywiger en daar is meer en meer aktiwiteite wat aandring op die aandag van die gewone gelowige. Die gewone gelowige van vandag staan juis as gevolg van hul besiger programme, selfs `n tweede deeltydse werk om alles aan die gang te hou, werk oorplasing, regstellende aksies, vroeë aftredes, egskedings, enkelouerskap, kroniese siektes soos onder ander depressie, al hoe meer krisisse in die gesig. Daarom is hulle

...less willing to make open-ended commitments to serve without addressing their personal needs. Yet crisis and busy schedules actually present an opportunity for a well-run lay ministry system. If well cared for in crisis, people will respond by caring for others in their crisis. Motivated *to make a difference* (eie kursivering), members will commit deeply if they perceive their time will be used well (Rehnberg:1994,1:8).

Die tyd is vir altyd verby dat daar slegs van lidmate verwag word om 'n goeie landsburger en getroue kerkganger te wees, belastings te betaal en sy dankoffer te gee, met ander woorde, om maar net daar te wees.

Die implikasie is duidelik. Lidmate wil ervaar daar word na hulle geluister en daar word vir hulle omgegee. Lidmate wil 'n bediening hê wat 'n verskil maak, en waarvoor hulle die verantwoordelikheid sowel as die mag het om dit uit te voer. Hierdie bediening moet aanpas by hulle gawes en aansluit by hulle behoeftes. Dan moet daar voortdurende kontak wees – in die vorm van 'n ondersteuningsgroep – om lidmate by te staan, toe te rus en te motiveer in dit waarmee hulle besig is.

d) Nuwe patrone van finansiële bydraes

In die huidige tydsgewrig is daar baie instansies wat om finansiële ondersteuning vra. Daar kan nie meer verwag word dat die staat in almal se finansiële behoeftes sal voorsien nie. Die gevolg is dat "vrywilligers" 'n al hoe groter verantwoordelikheid vir 'n verskeidenheid van finansiële verpligtinge moet dra om skole, hospitale, kerke, gemeenskapsorganisasies, maatskaplike dienste, bejaarde- en siekesorg en nog baie meer aan die gang te hou.

Dit veroorsaak dat mense ingeënt word teen bydraes vir elke verdienstelike saak, want daar is te veel om op te noem. In die midde van hierdie tydsgewrig, waar materialisme natuurlik ook altyd 'n groter wordende invloed uitoefen, is dit verblydend om te verneem: "The Independent Sector found that persons actively engaged in voluntary service consistently give an average of three to

four times the amount given by persons not engaged in voluntary service” (Rehnborg:1994,1:9).

Betrokkenheid by `n saak verdien beide die ondersteuners se eienaarskap, opgewondenheid en finansiële ondersteuning. Dit raak al hoe duideliker dat mense nie meer net vir `n verdienstelike saak wil gee as hulle nie self ook met hulle tyd, gawes en finansiële ondersteuning betrokke kan raak nie. Woods (1996:74) bevestig laasgenoemde wanneer hy sê:

The church forgot that a person's growth as a Christian would never materialize until that person got involved in hands-on ministry, developed a responsibility for stewardship and giving, and practiced worship as an individual and not just corporately with others.

e) `n Nuwe Missionêre dimensie

“Missions was viewed as something launched beyond the sights of a local church, bypassing the immediate neighborhood, and hitting its target in some foreign land” (Woods 1996:73). Missionêre uitreiking wat beweeg na `n “hands-on ministry is a good trend...” (Woods 1996:74), maar dit is die een tendens wat sekerlik stadig geïmplementeer sal word. Die lidmate se gesindheid van “ek wil nie betrokke raak nie”, sal nie oornag verdwyn nie. Die kerk in die vorige era het nie werklik “sendelinge” in die gemeenskap nodig gehad nie, en dit was verder ook voor die hand liggend dat daar `n duidelike verskil was tussen die “geestelikes” en die “gewone gelowiges”. “Hands-on ministry” is deur die betaalde “geestelike” gedoen, die een wat opgelei is en professioneel ten opsigte van hierdie bediening was.

Woods (1996:40) sluit hierby aan wanneer hy sê dat een van die “Megatrends” is: “The church is moving from mass evangelism to relational Evangelism”.

Die verskil tussen die twee verduidelik Woods soos volg:

<u>Mass Evangelism</u>	<u>Relational Evangelism</u>
Takes place primarily outside the church	Take place primarily inside of the church
Is done by the pastor	Is done by the laity
Takes place at designated times	Takes place spontaneously
Occurs in an instant	Occurs over time
Appeals to a common denominator	Appeals to each person uniquely

Die groei na die behoefte aan, en klem op ***verhoudings evangelisasie*** is belangrik, aangesien hierdie benadering die klem lê op persoonlike kontak en vriendskap.

Callahan (1990:86) sê:

In order for the church to reach the grass roots and the unchurched, we need people with *more compassion* (eie kursivering), not more commitment... The text does not say, "We are committed to Jesus because Jesus was first committed to us". It reads, "We love Jesus because Jesus first loved us".

Juis die statistiese bevestig die hele tendens wanneer Oswald (soos aangehaal in Woods 1996:49) statistieke gee van mense wat geantwoord het op die vraag:

What brings you to church?

2 percent - an advertisement

6 percent - an invitation by the pastor

6 percent - an organized evangelistic outreach program

86 percent - an invitation by a friend or family member.

Dit is geweldig belangrik om raak te sien dat die uitnodigings in 86% van die gevalle van `n vriend was en nie maar net van sommer iemand nie. Sjogren (1993:30) beweer:

It seems people don't necessarily remember what they are told of God, but they never forget what they have *experienced of God's love* (eie kursivering).

Die laasgenoemde aanhaling is juis in ooreenstemming met die Woord en die eerste Christelike kerk. Dit is tog ook duidelik, soos reeds bespreek, dat die transformasieproses wat aan die gang is die kerk meer in ooreenstemming bring met die kenmerke van die eerste eeuse kerk. Die fokus en die klem val nie op dit wat binne die kerk se mure gebeur nie, maar is na buite (gemeenskaps-) gerig. Juis wanneer die kerk op so 'n wyse, gemeenskapsgerig, die mense bereik, is dit ook 'n duidelike bevestiging dat hierdie kerk werklik omgee.

f) 'n Dringendheid om te vereenvoudig

Lidmate wil weet waar en hoe hulle betrokke kan raak. Daar is 'n definitiewe behoefte aan 'n werksomskrywing, sodat hulle presies weet wat van hulle verwag word. Die behoefte, in aansluiting hiermee, is om op minder aktiwiteite te konsentreer en meer tyd te gee vir verhoudings om te ontwikkel. Juis hier moet die belangrike rol van die kleingroep nie onderskat word nie.

g) Die behoefte en soeke na gemeenskap

Families lewe ver uitmekaar, selfs tot in ander lande, as gevolg van werkseleenthede en ander redes. In dieselfde omgewing is hulle vreemd vir mekaar, want verskeie kultuur -en taalgroepe leef in dieselfde omgewing, mense se veiligheid is nie meer gewaarborg nie, en hulle reik nie altyd uit na mekaar nie. Egskeidings, enkelouerskap, die emosionele gebrokenheid van die samelewing as gevolg van die mislukking van tegnologiese en ekonomiese voorspoed om ware geluk te koop en te voorsien, dit alles en die feit dat die mens geskape is as 'n gemeenskapsweese, maak die behoefte en honger na koinonia 'n groter wordende werklikheid.

Juis daarom sien baie die kerk as die primêre bron waar gemeenskap voorsien, beleef en ervaar kan word. Die klem word al hoe meer gelê op: “Kom word deel van ons kerkfamilie”.

Implikasie:

Die implikasie van hierdie tendens is baie duidelik. Daar ontstaan `n behoefte aan die daarstelling van “a lay ministry system designed for people to serve in groups, providing a strong basis for friendships and community, a basis that surpasses teamwork needed to accomplish tasks” (Rehnberg:1994,1:10).

Baie kerke is daarom besig met die daarstelling en beklemtoning van `n kleingroep bediening met die fokus op die betrokkenheid van die gewone gelowige. Hierdie benadering het dan ook `n sterk missionêre komponent in die sin dat hulle oop is vir nuwe lede, voorsiening maak in die behoefte wat daar aan gemeenskap is, ook in die ongelowige se lewe.

In die hoë tegniese samelewing waarin ons leef, iets wat nog steeds sterker sal word, word beskryf met die term “high tech/high touch” (Naisbitt 1982:42). Hy gaan verder om te beweer:

The more technology we introduce in society, the more people will aggregate, will want to be with other people: at movies, rock concerts, shopping. Shopping malls, for example, are now the third most frequented space in our lives, following home and workplace.

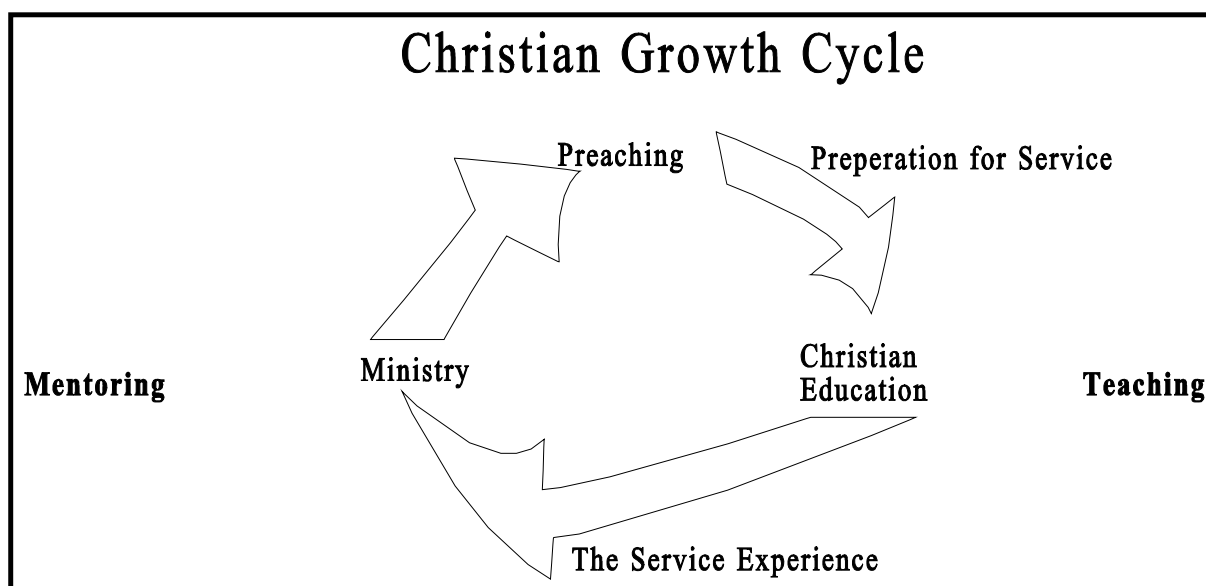
Die tendens in Amerika is dat die kerk nie in die top drie van die mees besoekte plekke in is nie. Daar is nie statistieke om dit te bevestig nie, maar in Suider-Afrika behoort dit onder `n gedeelte van die bevolking en inwoners dieselfde te wees. Die mense gaan nie na die filmteater net om `n film te sien nie, dit kan by die huis ook gedoen word. Mense wil saam met ander lag, huil en kyk.

Die behoefte aan en soeke na gemeenskap se implikasie is dus duidelik en dit is dat die kerk van vandag die geleentheid het en `n geleentheid aangebied word: "...to do evangelism the way it has been done in the first century, by demonstrating God's love to our friends" (Woods 1996:55). Dit het Paulus alreeds aanvaar in 2 Korintiërs 3:2 deur te sê: "Julle is self ons aanbevelingsbrief, geskryf op ons harte, vir almal om te lees en te verstaan".

h) Nuwe patrone van lering en groei

Die skuif in die rigting van te leer en te groei is duidelik. Dit is `n verskuiwing van kognitiewe- na meer effektiewe metodes van onderrig. "Members want training to apply their faith in life situations and are looking to the church to help them examine their life experiences, set personal and spiritual growth goals, and establish career objectives" (Rehnborg:1994,1:11).

Vergelyk ook die "Christian Growth Cycle" (Rehnborg1994,1;11) wat aandui hoe hierdie "nuwe onderrig metode" verwesenlik kan word:

3.4 `N TRANSFORMASIEPROSES - MOONTLIKE REAKSIES OP SIGBARE VERANDERINGE

Die vorige paragraaf het dit ondubbelsinnig uitgelig dat daar `n onomkeerbare transformasieproses in missionêre gemeentewees aan die gang is.

I believe there is also a lack of recognition of the magnitude of the paradigm shift. Those who have read a little and talked to others infrequently about the changes they are experiencing are tempted to think that only a few congregations have been affected by such changes. *Call it a wave. Call it a storm. Call it a shift. But it's here. When it fully capsizes us* (eie kursivering), it will probably be bigger than any of us could see with our prophetic telescopes (Woods 1996:13).

Is daar nog hoop vir die hoofstroom kerk van vandag oor? Moet die kerk nie maar aanvaar dat sy doodsklokke begin lui het nie, soos wat van sy kritici sou wou beweer.

In Die Kerkbode van 7 Februarie 1997 (:10) word die volgende gesê na aanleiding van stellings in 'n spesifieke artikel wat beweer het dat die NG Kerk nie meer groei nie.

Die evangelie moet verkondig word.... die groot verlossingswaarhede is nog steeds `n boodskap waardeur mense aangegryp word en wat hulle lewens dramaties verander.... Dit is nou die ideale tyd om met nuwe geesdrif en varsheid die evangelie van Jesus Christus te verkondig!

... Terminaal sterwend hoef nie `n doodsvonnis vir die NG Kerk te wees nie. Dit is nie `n onomkeerbare situasie nie. Dit is wel `n alarm wat lui. Die NG Kerk kan weer groei. Die vraag is: gaan hy?

Ds Philip Botha (1998:5) skryf die volgende in reaksie op `n artikel wat in die Kerkbode van 6 Februarie 1998 verskyn het:

....neerdrukkend om te lees van `n NG Kerk wat krimp....

Tog is daar op meer as een plek in die land NG gemeentes wat van werklike groei kan getuig. Dit sou `n onreg wees om in die lig van baie negatiewe berigte oor die kerk hieroor te swyg. Die grootste onreg sou aan Hom, die Hoof van sy liggaam gedoen word, want uit Hom groei die hele liggaam.

Ons gemeente het `n getuigenis wat ons as `n wonderwerk beskou.....

Dank die Here - daar is ook goeie nuus!

Die reaksies ten opsigte van die verandering kan op `n drieërlei wyse saamgevat word:

3.4.1 Herontdek die verlede

“As ons net weer kerk kan wees soos in die verlede....”

Daar is wanhopige pogings om verlore ondersteuning te herorganiseer, om die oue weer te laat herleef met nuwe visies, nuwe programme en groter projekte. Dietterich soos aangehaal in Woods (1996:21) sê dat die kerkleiers wat hierdie tydstep in die geskiedenis interpreteer as `n “time of decline...,” sal beangs en bevrees rondskarrel met die bewuswording van lidmaatgetalle wat verminder, inkomstes wat verlaag en hulle invloed wat minder word. Hy sê verder:

They will therefore attempt to *reclaim the past* (eie kursivering) by investing in crash programs to enlist more members, market themselves, build up finances, and improve management.

lewers moet dit gesê word:

Dit is onmoontlik om weer die verlede te laat herleef, om weer kerk te wees soos `n paar jaar en meer gelede waar daar `n kerkkultuur was. Onomwonde moet dit gesê word dat die

kerkkultuur wat daar was in duie gestort het en nie weer sal herleef op `n soortgelyke wyse nie.

Die kultuur sê nie meer dat jy uit pas is indien jy nie kerk toe gaan nie. Die kultuur sê juis: “Dit is in om nie aan `n kerk te behoort nie”.

Die verkeerde vraag om te vra in die situasie waarin die kerk hom tans bevind, is: Hoe word verhoed dat die kerkkultuur in duie stort? Vrees motiveer en dryf hierdie vraag. Die moeilike, maar aangewese vraag om te vra is:

How do we re-conceptualize a Christianity that is not tied to the church culture? Answering this tough question will return believers to the dynamics of the first century church. The church will move beyond the issues of programming and real estate to *engage people* (eie kursivering) on their turf, not on the church's (Leadership Network 1993,93:1).

3.4.2 Hou vas aan die bestaande

Die uitgangspunt is algemeen: Hou vas aan die bestaande en hoop vir die beste, behalwe as daar `n "Goddelike" ingryping is. Hier is `n vae hoop dat iewers in die toekoms `n verbetering bewerkstellig kan word. Intussen moet daar nie te veel veranderinge intree nie, dit is te onseker en gevaarlik. Hier is ook `n sterk ontkenning dat daar wel fout is en dat verandering nodig is.

Die geneigdheid van diegene wat wil vashou aan die bestaande, met so min as moontlik verandering, is `n kritiese geneigdheid. Dié wat dit wel waag om deel van die transformasieproses te wees, word gewoonlik aangeval as “nie-gereformeerde, pinksteragtig, charismaties. Talle ander opmerkinge word ook gemaak.

Deur vas te hou aan die bestaande sonder dat daar enige pogings tot vernuwing aangepak word, is om agteruit te gaan. Die volle konsekwensies van die transformasieproses word nie erken nie of raakgesien nie.

Jy kan saamstem dat daar `n transformasieproses is en daarmee saamwerk, of jy kan dit ontken en vashou aan die bestaande. Die keuse wat gemaak word, gaan egter geen verandering maak aan die bestaan al dan nie van die transformasieproses nie. Die transformasieproses is iets wat gekom het om te bly, ongeag mense se reaksies daarop. Daarmee sal vrede gemaak moet word.

3.4.3 Die beweeg na die nuwe paradigma van missionêre gemeentewees

Die derde en `n meer aanvaarbare reaksie is om te beweeg na die nuwe paradigma van sending, waar daar erken word dat daar `n duidelike onvermydelike transformasieproses aan die gang is.

Woods (1996:145) moedig gemeentes, leraars en almal betrokke by die uitdra van die evangelie aan deur te sê: “Now that you have read about some of the changes that are taking shape in congregations, don’t just sit here; *do something*” (eie kursivering)!

Die kerk van Jesus Christus moet opstaan en sê: “Ons leef in `n nuwe tyd, met `n nuwe paradigma en daarom nuwe uitdagings. Ons as kerk van die Here Jesus Christus gaan opstaan en `n verskil maak deur `n kerk vir ander in die wêreld te wees”.

Dit moet bevestig word dat die tye onseker is, dat verandering al konstante is, maar wat wel met sekerheid gesê kan word is dat God wel *vir die kerk omgee*

en dat Hy die waarborg gee dat die kerk nie ten gronde sal gaan nie, die kerk wat aan Hom gehoorsaam is (Matt 16:18).

Die veranderinge het dus gekom om te bly. Die veranderinge en transformasieproses, met gepaardgaande negatiewe kenmerke, is nie 'n doodsvonnis vir die kerk van die Here Jesus Christus nie, maar wel 'n uitdaging, want die tye waarin gelewe word, is uitdagende tye.

3.5 DIE MISSIONÊRE GEMEENTE WAT IN DIE TRANSFORMASIEPROSES IS, ONTDEK OPNUUT: "SOOS DIE VADER MY GESTUUR HET, STUUR EK JULLE OOK"

3.5.1 God Die Vader as Die Een wat Stuur

3.5.1.1 Die Vader is die Een wat *liefhet*, wat *gee*, en wat *stuur*

Dit is belangrik om te beseef dat Jesus as verteenwoordiger van die Vader na die aarde gekom het. As verteenwoordiger van die Vader het Hy gekom om die Vader te openbaar. Hy is die unieke openbaarder van die lewende God (Joh 1:18). Hierdie God moet aan almal openbaar word.

Die wêreld kon God nie ken nie, en daarom was daar net een manier waarop die mens inligting van God kon bekom: "Hy moes sy '*Inligting*', naamlik sy Seun, na die wêreld stuur" (Du Rand 1982:7).

Juis aangesien Hy gekom het, kan daar verstaan word wat die gesindheid is van die Een wat Hom gestuur het, en dit is die Vader. Die menswording van Jesus Christus leer ons God, die Vader, op verskillende maniere ken:

In besonder leer ons God ken as `n **God van liefde**. God se liefde is juis die motivering van die stuur van die Seun na die wêreld (Joh 3:16). In Christus leer ons God ken as die Een wat juis op grond van Sy liefde die Seun stuur, nie om die wêreld te veroordeel nie, "maar sodat die wêreld deur Hom gered kan word" (Joh 3:17).

In die openbaring van Jesus leer ons God verder ken as `n **God wat gee**. Hy het nie net `n ander leermeester gegee nie (Joh 3:2), maar Sy eie unieke eniggebore Seun (Joh 3:16). Vir Hom wat God gestuur het, het Hy Sy Gees gegee sonder enige beperking (Joh 3:34). Juis die Gees is die teken van die toerusting en die afsondering van Jesus as die Seun van die lewende God (Joh 1:32-34).

God het nie net die Seun en die Gees gegee nie, maar het in die hele proses **ook Homself gegee**. Du Rand (1982:32) sê: "Die Vader het Homself gegee deur die sending van Sy Enigste. Agter die Johannese Christologie van die menswording van Jesus staan die liefde van die Vader vir die kosmos (Joh 1:17; 3:16). Ons sou kon sê dat die Johannese Christologie die historiese beskrywing is van die liefde van God vir die wêreld (Joh 3:16). Agter die Christologie moet ons dus eers die teologie raaksien, en dit beskryf die rol van die Vader".

Deur die Seun se openbaring van die Vader, **word die Vader sigbaar** as die Een wat stuur. God as die Een wat stuur word alreeds bekend by die stuur van Johannes die Doper wat moes kom, om nie self die lig te wees nie, maar om van die lig wat sou kom, te getuig (Joh 1:6-8). Dit word pertinent in Johannes 3:34 gesê dat God vir Jesus gestuur het. Hy is dus van die Vader (*van Bo*) na die wêreld (*na onder*) gestuur.

3.5.2 Die Christologie van die Johannes Evangelie

3.5.2.1 Jesus as die gestuurde van die Vader

Die oorheersende saak van die evangelie van Johannes is die Christologie. Al die ander teologiese sake in die evangelie, soos die soteriologie, eskatologie, Heilige Gees, kerk en wêreld hou verband met hierdie alles oorheersende tema. Dunn soos aangehaal in Beasley-Murray (1991:15) sê: "The history of the Christological controversy is the history of the church's attempt to come to terms with John's Christology - first to accept it, then understand and re-express it. The latter task will never end".

’n Redelike nuwe benadering rondom die verstaan van die Christologie sluit aan by die gedagte van *die missionêre gerigtheid* van die Johannese evangelie. Dit gaan in besonder om die feit van die sending van die Seun van God na die wêreld en die daarmee gepaardgaande sending van dié wat glo. Dit word alreeds duidelik wanneer die opvallendheid van die woord *stuur* en ook *gestuur* in die evangelie nagegaan word. Daar is sewentien voorbeelde van "Hy wat my stuur", en ses voorbeelde van die uitdrukking "Die Vader wat my stuur." Dit stam van dieselfde woord af (*pempo*). Daar is ook vyftien gevalle van die werkwoord *apostellein* (om uit te stuur).

Geen ander Christologiese uitdrukking kom so gereeld in die vierde evangelie na vore nie. Die feit van Jesus se sending, wat ons hieruit aflei, kan dus nie anders as om ’n sentrale en bepalende rol in die vierde evangelie te speel nie.

Du Rand (1982:7) sluit by die bogenoemde aan, deur op grond van die navorsing (JP Miranda 1971; E Haenchen 1963 en J Kuhl 1967) wat daar gedoen is, erkenning te verleen aan die feit dat Jesus as "gestuurde" van Sy Vader die *grondstruktuur van die vierde evangelie vorm*.

Die wêreld kan God nie ken nie, en daar was maar net een manier wat die mense van die wêreld inligting van die Vader kon bekom. Dit was daarom nodig dat die Vader die Seun na die wêreld toe sou stuur. Jesus gee dit duidelik te kenne in antwoord op die vraag van Filippus: "Wie My sien, sien die Vader. Hoe kan jy dan sê: 'Wys vir ons die Vader?'" (Joh 14:9b). Hierdie wêreld kan dus nie uit sy eie kennis van die Vader kry nie, veral as hulle daarop aanspraak wil maak dat hulle wel die Vader ken (Joh 8:41).

Dit is daarom belangrik om raak te sien dat Jesus se openbaringsoptrede `n klinkklare bewys is dat Hy die gestuurde van die Vader is (Joh 5:19), want dit is Sy Vader se werke waarmee Hy besig is (Joh 5:36; 10:18, 32). Die feit dat Jesus die gestuurde is, bevestig dat Hy nie in isolasie op Sy eie gekom het nie. Sy grootheid lê nie in sy onafhanklikheid nie, maar in die gewillige afhanklikheid van sy Vader. Hy lewe dus gedurig onder die bewussyn dat Hy die gestuurde van die Vader is (Joh 12:45).

Die doel van Jesus se sending "word hoofsaaklik in terme van openbaringsaksies uitgedruk, met die spitspunt in die redding van diegene wat die Vader Hom gee (Joh 3:16-17; 4:34; 5:30, 36-37; 6:38-39; 12:49-50 ens; Meeks 1986:147). Daarvoor is Hy gestuur, en om dit te kon doen, moes Hy mens word" (Van der Watt 1991:109).

As openbaarder van die Vader moes daar `n besonder unieke verhouding tussen die Een wat stuur en die Een wat gestuur word, gewees het. Die openbaring deur Jesus is alleen moontlik vanweë die verbondenheid wat daar tussen die Vader en die Seun bestaan. Volgens Van der Watt (1991:109) word hierna as die sogenaamde "hoë Christologie" verwys. Hy alleen, as naaste aan die Vader, kan die Vader bekend maak (Joh 1:18). Op geen wyse kan iemand tot die Vader nader behalwe deur Jesus nie (Joh 14:6). Hy is ook die Een wat die Vader ken (Joh 8:55; 10:15; 17:25) en gesien het (Joh 6:46).

Die sogenaamde “lae Christologie” is die tweede sy van die verbondenheid wat daar tussen die Vader en die Seun is. Die Vader is die een wat Jesus alles wys (Joh 5:20), en ook alles in Sy hand gee (Joh 3:35). Hy doen niks uit Sy eie nie (Joh 5:19, 30; 8:28), en deel daarom net wat Hy by die Vader gehoor en gesien het (Joh 3:32, 34; 8:28; 17:8). Sy strewe is om die wil van God te doen (Joh 4:34; 5:30; 6:38-40; 8:29). Hy gaan selfs so ver om te erken dat dit nie Hy is nie maar God wat die werke doen (Joh 14:10). Hy kom nie uit Sy eie nie, maar is deur die Vader gestuur (Joh 8:42), omdat die Vader groter as Hy is (Joh 14:28).

Uit die bogenoemde is dit duidelik dat daar van eenheid, maar tog ook van `n sterk onderskeid sprake is. "Indien egter besef word dat die Christologie in `n sendingraamwerk gegiet is, gaan `n ander perspektief ten opsigte van hierdie botsende 'visies' op Jesus oop. `n Gestuurde het in die antieke tyd dieselfde 'botsende identiteit' (hy was aan die een kant onbelangrik, maar aan die ander kant wel belangrik) in homself rondgedra" (Borgen, soos aangehaal in Van der Watt 1991:110).

Die gesant-motief van die antieke tyd is dus geweldig belangrik in die verstaan van die sogenaamde teenstrydighede in die vierde evangelie. Daar is drie basiese elemente waarmee ons die gesantskapsmotief kan saamvat:

- Die ***oordra van die boodskap*** van die persoon wat die boodskapper gestuur het.
- Die ***nakom van die verantwoordelikheid*** van die een wat gestuur is.
- Die boodskapper ***keer terug na die een*** wat hom gestuur het vir terugrapportering.

Uit die bogenoemde kan die volgende afgelei word:

- Die boodskapper word as die verteenwoordiger van die sender beskou.
- Daar word gehoorsaamheid vereis aan die kant van die een wat gestuur is.

Die bogenoemde twee sake is in noue samehang met mekaar. Alleenlik wanneer die gestuurde gehoorsaam is aan die een wat hom gestuur het, is dit

moontlik om die gestuurde as 'n getroue boodskapper van die een wat stuur, te beskou. Die kombinasie van die twee beginsels voorsien die gestuurde met "credibility, legitimacy, and authority" (Beasley-Murray 1991:18).

Binne die gesantskapskonteks was daar dus "twee belangrike visies op die gestuurde wat identiteitsbeskrywend gefunksioneer het" (Van der Watt 1991:110). Daar was tussen die gesant en die sender:

- 'n Ongelyke verhouding tot mekaar.

Die gesant ontvang sy opdragte van die een wat hom stuur. Indien die gesant nie optree volgens dit waarmee die sender hom gestuur het nie, verloor hy sy reg om gesant te wees. Jesus toon duidelik dat dit vir Hom as Gestuurde van die Vader gegaan het om ten volle gehoorsaam aan die Vader te wees (Joh 5:30).

- 'n Identiteit.

In al die aspekte van Jesus se bediening handel Hy met die outoriteit wat Hy van die Vader ontvang het. In alles is Hy besig om in gehoorsaamheid die wil van Sy Vader na te jaag. Die evangelis maak dit duidelik by die afsluiting van Jesus se openbare optrede in Joh 12:44-50. Die wat in Jesus glo, glo eintlik in die Vader; wie Jesus sien, sien eintlik vir die Vader wat vir Jesus gestuur het (Joh 5:23; 10:37-38; 12:44,45; 14:9-11). Jesus trek dit selfs verder deur wanneer Hy in Joh 15:23 sê: "Wie My haat, haat ook my Vader".

Juis omdat die mense eintlik die Vader sien en in Hom glo as hulle Jesus sien en in Hom glo, is dit belangrik dat Jesus nie Sy eie wil sal doen nie, maar die wil van die Een wat vir Hom gestuur het. Anders sou Hy nie daarop kan aanspraak maak dat Hy die Ware Gesant is nie (5:19; 7:16-17; 8:26, 29, 38; 9:4). Wie dan die Seun ontvang, ontvang ook die Vader. "So 'word' die gesant die sender in daardie posisie" (Van der Watt 1991:111).

Uit die bogenoemde beskrywing van die gesantskaps-motief word dit dus duidelik hoe die sender-gesant-motief 'n sinvolle verklaring bied vir die skynbare botsende aspekte van die Christologie. Dit word duidelik dat vir Jesus, om ten volle gehoorsaam te wees aan Sy Vader, Hy uit Homself niks moes wees nie, maar tog moes Hy een met die Vader wees.

Die implikasies van dit alles is duidelik. Jesus staan in geen aktiwiteit alleen nie. As die gestuurde van die Vader is Hy sy verteenwoordiger in die wêreld. Daarom het Jesus elke handeling uitgevoer onder die leiding van en in die krag van God. Jesus verklaar dit dan ook duidelik dat Hy nie alleen is in dit wat Hy doen nie: "Kyk, daar kom 'n tyd, en dit is nou al hier, dat julle uitmekaar gejaag sal word, elkeen sy eie koers in, en dat julle My alleen sal laat; en tog is Ek nie alleen nie, omdat die Vader by My is" (Joh 16:32).

Senior (1983: 286) vat die laasgenoemde soos volg saam:

While John focuses intensely on the figure of Jesus, it is ultimately the God question that haunts the gospel. The unseen God who utters the 'word' (Joh 1:2) is the one sought out by humanity. Because John's community is convinced that Jesus Christ is the authoritative revealer of God and the only sure access to him, the Christology and theology of the Gospel become inseparable (Joh 14:8-11).

Aan die einde is dit belangrik in die hele gesantskapsmotief dat die gestuurde ook terug sal gaan na die Een wat hom gestuur het. Vroeg reeds in die evangelie is daar die verwysing dat Jesus nie vir altyd op die aarde sal wees nie (Joh 7:33-34). Duideliker kom dit by die Laaste Maaltyd na vore in Joh 13:1:

Voor die viering van die Paasfees het Jesus reeds geweet dat die tyd vir Hom gekom het om van hierdie wêreld af na die Vader toe oor te gaan. Hy het sy eie mense wat in die wêreld is, liefgehad. Hy het hulle tot die uiterste toe liefgehad.

Juis hierdie feit dat Jesus as die Gestuurde bewus was dat Hy moes terugkeer na die Een wat Hom gestuur het, dui op die **voltooiing van die werk** en die

taak en die openbaring waarvoor Hy gestuur is sodat Hy aan die einde van Sy lewe kon uitroep: "Dit is volbring" (Joh 19:30b).

Uit dit alles blyk dit duidelik dat Jesus die gestuurde van die Vader is wat die bo in die onder bekend wil kom maak. Die doel van Sy gestuurdheid is:

- Sodat elkeen wat in Hom glo die ewige lewe kan hê (Joh 3:16, 30-36). Daar is dus `n besliste soteriologiese oogmerk met die koms van Jesus.
- Die gestuurde is die Een wat redding (Joh 4:42), die ewige lewe (Joh 3:16,36), reinheid (Joh 13:10; 15:3), vrede (Joh 14:27) en vryheid (Joh 8:36), bring. Die oordeel is ook deel van Sy koms, maar Hy het nie primêr daarvoor gekom nie. Die wat nie Sy woorde aanvaar nie, sal vanselfsprekend daardeur veroordeel word. (Joh 3:17-18; 5:22, 27; 12:47-48).
- Die Gestuurde is die Een wat vir ons die gesindheid leer van die Een wat Hom gestuur het. In die optrede van Jesus, Sy openbaring van liefde, diensbaarheid, omgee, volharding, kan ons nie anders as om daarin ook die gesindheid van die Vader raak te sien vir Wie Hy verteenwoordig en Wie Hy ook aan ons bekend wil maak nie (Joh 14:9-11).

Omdat Jesus is wie Hy is, kom waarvandaan Hy kom, doen waarvoor Hy gestuur is, verteenwoordiger is van die Een wat Hom gestuur het, kan Hy alleen die redding aan die kosmos kom openbaar en ook beskikbaar stel. Dit is dan ook die doel waarvoor die Johannes evangelie geskrywe is (Joh 20:31).

3.5.3 As Gestuurde is daar reaksie op Jesus se Sending

3.5.3.1 Positiewe aanvaarding van Jesus se sending

In enige situasie waar daar sprake is van `n sender-gesant verhouding kan dit ook nie anders dat daar van reaksie sprake moet wees nie, hetsy positief of negatief.

Juis in Jesus se situasie as die gestuurde van die Vader kon dit dan ook nie anders gewees het nie. Sy openbarende teenwoordigheid en optrede skep "die ruimte, maar ook die noodsaaklikheid, vir aksie en interaksie. Die teenwoordigheid van die openbarende aksie van Jesus roep `n reaksie onder die mense op, hetsy positief of negatief" (Van der Watt 1991:111).

Daar is telkens verwysings na die gelowige aanvaarding van Jesus se openbaring. Jesus word duidelik deur die evangelie voorgehou as die Een wat die lewe bring. Die gesprek met die Samaritaanse vrou onderstreep die saak. Die vraag ontstaan natuurlik oor wie hierdie man is wat daarop aanspraak maak dat Hy die lewe kan gee en die water wat jou nooit weer dors sal laat word nie (Joh 4:11). Hier by die Samaritane, maar ook in ander gedeeltes in die evangelie (Joh 10:4; 17:6-8; 20:29), is daar `n gelowige aanvaarding van Jesus en sy openbaring. Uit hierdie gedeeltes word dit duidelik dat geloof alleen hierdie aanvaarding van Jesus se sending, en die openbaring van die Vader wat Hom gestuur het, moontlik maak.

Die aanvaarding van Jesus as die Gestuurde van die Vader is nie net om Jesus alleen in die proses te erken en te aanvaar nie, maar dit is juis ook `n aanvaarding van die Een wat Hom gestuur het. Dit is dus `n geloof in die Een wat Hom gestuur het deur die Een wat wel gestuur is. Dit is dus `n glo en `n sien van die Een wat vir Jesus gestuur het (Joh 12:44-45).

Die gelowige aanvaarding van Jesus as die Gestuurde van die Vader is juis moontlik omdat Jesus nie besig is om Homself te verheerlik nie, maar Sy "voedsel is om die wil te doen van Hom wat my gestuur het, en om Sy werk te voltooi" (Joh 4:34). Juis hierdie feit maak van Jesus `n getroue gestuurde (getuie). Niks meer en niks minder is van Hom verwag nie. Hy wou die *bo* in die *onder* bekend maak (Joh 6:38), die wil van die Een wat Hom gestuur het.

3.5.3.2 Die verwerping van Jesus se sending

Die verwerping van Jesus se sending en die openbaring van dit waarvoor die Vader Hom gestuur het, het duidelik niks met Sy werk hier op aarde te doen gehad nie, maar met die ongehoorsaamheid van hulle wat Hom wel verwerp het.

Terwyl die Samaritane tot geloof gekom het (Joh 4:27-42), is dit juis die Jode wat Jesus se woorde nie verstaan en wou aanvaar nie (Joh 6:42-59). "Die Jode aanvaar nie die Goddelikheid van Jesus nie en daarom ook nie Sy identiteit as die Seun van God nie. Daarom verstaan hulle ook nie sy onderrig nie. Die Jode wil Jesus se lewe neem terwyl Hy juis gekom het om die lewe te bring" (Du Rand 1982:21).

Die verwerping van Jesus en Sy sending kom duidelik na vore wanneer die inwoners van Jerusalem vra of die Joodse leiers nie dalk tot die oortuiging gekom het dat Jesus die Christus is nie. Die Joodse leiers se reaksie was om Jesus gevange te wou neem, en sodoende wys hulle juis hulle verwerping van Hom as die Gestuurde van die Vader (Joh 7:25-31).

Hierdie verwerping intensifeer wanneer die Jode nog `n 'kans' gegun word om die gestuurdheid van Jesus deur die Vader raak te sien, wanneer Pilatus sy onskuld verklaar (Joh 18:38c; 19:6, 12). Hulle het egter net een wens: "Maar hulle skreeu: 'Vat hom weg! Vat hom weg! Kruisig hom!' " (Joh 19:15a)... `n totale verwerping van die Een wat deur God gestuur is.

Hierdie was die begin van `n verwerping wat deur die eeue sou aanhou, deur elkeen wat Hom nie in die geloof wil erken as die Gestuurde van die Vader, die Een wat gekom het om die "bo" in die "onder" teenwoordig en sigbaar en verstaanbaar te maak. "Vat hom weg! Vat hom weg! Kruisig hom!", sal

weerklink totdat Hy weer kom op die wolke om die Vader se kinders te kom haal vir wie Hy gegaan het om plek gereed te maak.

3.5.4 Die Voortsetting van Jesus se Sending deur die optrede van die Parakleet

3.5.4.1 Die funksie van die Parakleet

Dwarsdeur die vierde evangelie is dit duidelik dat dit Christosentriek afgestem is. Die funksie van die Parakleet in die evangelie moet daarom geheel en al binne die raamwerk van die openbaring van Jesus Christus as Gestuurde van die Vader, verstaan word.

Johannes, in sy weergawe van die funksie van die Heilige Gees, sluit in sekere opsigte aan by die res van die Sinoptiese evangelies, maar in ander opsigte verskil hy weer. Hy sluit in Joh 1:33 aan waar hy verwys na die Gees wat op die Een sal bly "wat met die Heilige Gees doop". As die Messias vir wie gewag is, lui die bediening van Jesus die era van die Heilige Gees in. In die gesprek met Nikodemus in Joh 3 " 'to be born from above' or 'to be born of water and Spirit' (3:5) is linked to Jesus mission as Son of Man who is sent into the world to save it (cf. 3:18ff). By implication, belief in Jesus as revealer of God's love is the authentic access to the life of the Spirit" (Senior 1983:287).

’n Ander konvensionele verwysing na die Heilige Gees is die feit dat Johannes ook na die opgestane Christus verwys as die gewer van die Heilige Gees. In die opstandingsgebeure in Joh 20:22, het die opgestane Christus oor Sy dissipels “geblaas” en sodoende aan hulle die Heilige Gees gegee.

Egter tipies van die Johannese evangelie is om af te wyk van die tradisionele kategorieë van die ander evangelies, soos wanneer hy in hoofstukke 14-16 die

term 'Parakleet' gebruik wanneer hy verwys na die funksie van die Gees in die gemeenskap. In hierdie afskeidsgesprekke fokus Jesus op sy terugkeer na die Vader en watter gevolge dit vir die geloofsgemeenskap inhou. "It is not surprising, then, that the motif of 'Spirit' and the community's mission should have a place here" (Senior 1983:287). Die bediening van die Heilige Gees is dus nodig, want deur Sy krag het Jesus God bekend gemaak in Sy bediening hier op aarde. Deur Sy inspirasie sal die volgelinge van die opgestane Christus ook God bekend maak in die voortgang en die verkondiging van die werke van Jesus Christus. Dit is dus duidelik dat die Heilige Gees as Parakleet nie die plek van Christus in die gemeenskap vervang nie, maar dat Hy Christus verteenwoordig en Sy teenwoordigheid in die gemeenskap intensifiseer.

Dit is duidelik dat hierdie intensifering van die krag en die teenwoordigheid van die opgestane Christus in die gemeenskap, deur die teenwoordigheid van die Gees-Parakleet verbind word aan die kerk se missionêre ervaring. Die opdrag van die dissipels in Joh 20:21 word dadelik aangevul met die "gee" van die Gees in vers 22: "Ontvang die Heilige Gees".

Dieselfde sending vorm die agtergrond van die sending van die Parakleet in die afskeidsgesprekke. Die Parakleet wat van die Vader gestuur is deur Jesus (Joh 15:26,27), sal aangaande Jesus "getuig", en "julle moet ook getuig, want julle is van die begin af by My".

Dit is juis in die afskeidsgesprekke dat dit al hoe meer duidelik raak dat Jesus op pad terug is na Sy Vader wat hom gestuur het. Deel van die sendingmotief van die gestuurde is dat hy altyd sal terugrapporteer aan die een wat hom gestuur het. Jesus is daarom ook op pad terug (1 Joh 3:3; 16:28; 17:4). Dit lei natuurlik tot die ontsteltenis van Sy dissipels (Joh 16:19-22). Die wonder van alles is egter juis Jesus se versekering aan Sy dissipels dat Hy hulle nie alleen sal agterlaat nie (Joh 14:16-18; 16:7-8).

Johannes skets die Parakleet geheel en al afhanklik van Jesus Christus wat in Sy gemeente teenwoordig bly deur die Gees. Die Parakleet se werk is doodgewoon die voortgang en die voltooiing van Christus se werk. Hy is die Een wat die gelowiges moet toerus soos wat die Vader die Seun toegerus het (Joh 3:34). Hy sal die gelowiges van Jesus leer (Joh 14:26), en in die waarheid lei (Joh 15:26; 16:13). Hy sit die werk van Jesus as die gestuurde voort deur die gelowiges (Joh 16:14-15).

Die belofte van die Parakleet is daar soos Byrne (1985:91) dit stel:

They receive the promised gift of the Spirit, which is to equip them to carry on the reconciling mission that Jesus has from the Father. From being fearful men who sit behind closed doors clinging to a lost companionship now wonderfully restored, they are transformed into the community that is to proclaim. 'We have seen the Lord' (20:25) and carry on the mission of Jesus now that he has returned to the Father".

3.5.5 Die voortsetting van Jesus se werk deur die wat gestuur word

Du Rand (1986:128) sê: "Deur die nadruk op die sending van die Seun en die sending van die Parakleet (Heilige Gees) gee die Johannese evangelie aan die uitsending van die gelowiges 'n motivering en stuwling".

3.5.5.1 Gestuur soos Jesus gestuur was

In hierdie totale Missionêre gerigtheid van die Johannes evangelie is dit belangrik om die spesifieke gedeeltes eksegeties te beskou waarin Jesus pertinent die dissipels uitstuur. Die twee gedeeltes kom na vore in:

Johannes 17:18

“Soos U My na die wêreld toe gestuur het, het ek hulle ook na die wêreld toe gestuur.”

En Johannes 20:21

“Vrede vir julle!” sê Hy weer vir hulle. “Soos die Vader My gestuur het stuur ek julle ook”.

a) Johannes 17:18

In die breër konteks van Johannes 17 bid Jesus net vir die wat God vir Hom gegee het, en nie vir die wêreld nie. Die vraag ontstaan dan waarom hierdie partikularisme? Cardier (1957:170) wil dit verklaar volgens die metode wat Jesus te werk gegaan het en wat dan hier in Johannes 17 in besonder in vers 18 na vore kom. "When Christ comes in his glory, the world will see in full light the King coming to take possession of his Kingdom". In die tussentyd sal Christus voortgaan met Sy werk op aarde, nie deur propaganda of deur die massa bewegings van die wêreld nie, maar deur *die getuïenis van die lewens* waarin Hy woning kom maak het.

Die manier waarop Jesus Sy werk wil voortsit in die lewens van Sy volgelinge is op dieselfde manier wat Hy deur die Vader gestuur is. Dit is juis daarom interessant om daarop te let dat Joh 17:18 kom na vers 17 waar die gebedsversoek om die heiliging van die dissipels gaan: "Heilig hulle in die waarheid; want U Woord is die waarheid". Heiligmaking beteken hier om in die sfeer van God ingesluit te word en "being penetrated with God's nature and being" (Schnackenburg 1982:185). "Heilig hulle in die waarheid" wil die dissipels dan bring tot `n ander manier van lewe as die wêreld se manier, sodat hulle in ooreenstemming met God se openbaring in Christus sal lewe, toegewy in Sy diens (Beasley-Murray 1987:300). Al ander parallel wat in die evangelie gevind word, is in Joh 10:36 waar daar sprake is dat Jesus deur God geheilig word, en vir Sy sending in die wêreld ingestuur word.

Die heiligmaking van die dissipels is vir niks anders nie as vir diens aan God in dissipelskap nie. Die idee van heiligmaking in vers 17 is juis ook verbind met stuur, in hierdie geval die stuur van die dissipels vir hulle sending in die wêreld in. Dit is belangrik om daarop te let dat die afsondering of heiligmaking van Jesus en die dissipels nie vermyding of `n totale onttrekking uit die wêreld beteken nie. Op daardie oomblik dat Jesus die Vader vra om die dissipels te heilig, stuur Hy hulle dan juis die wêreld in.

Die dissipels moet toegerus wees vir die taak waarvoor hulle in die wêreld ingestuur word, en hulle word toegerus deur die "waarheid". Dit is om die Woord as kosbaar te beskou, die Woord van God wat Jesus elke dag aan hulle oorgedra het. Die waarheid kan ook verband hou met en verwys na die Parakleet, want Jesus sê juis: "Wanneer Hy kom, die Gees van die waarheid, sal Hy julle in die hele waarheid lei. Wat Hy sê sal nie van Homself kom nie: Hy sal net sê wat Hy hoor, en hy sal die dinge wat gaan kom, aan julle verkondig" (Joh 16:13). Dit is die Gees wat sal kom om die dissipels toe te rus en in die volle waarheid te lei.

Die dissipels, as 'gemeenskap van heiliges', is dit nie op een of ander misterieuse wyse nie, "since they were sanctified not by dramatic or ostentatious means, but only by the word of the one sent by God, which was proclaimed to all men, but only accepted by them" (Schnackenburg 1982:185). Hierdie heiliging is op `n persoonlike wyse deur Jesus aan die dissipels bekend gemaak. Vir die Jode het die heiliging deur die gebooie van God gekom en deur die rituele onderhouding daarvan. Johannes sien egter dat die Torah vervang is deur Jesus se woorde. Dit het die genesende en heiligende werk van die Torah oorgeneem deur lewe te gee (Joh 5:38vv; 8:51), reiniging (Joh 15:3), vry te maak (Joh 8:31vv), en liefde die nuwe gebod van liefde te maak (Joh 13:43v; 15:12, 17).

Jesus gebruik dus die Woord om die dissipels af te sonder en toe te rus vir hulle stuur die wêreld in; die woord wat die waarheid is. Belangrik is om te onthou dat Jesus in die Johannese teologie beide die Woord en die Waarheid is (Joh 1:1; 14:6). Die Gees sal hulle juis kom herinner aan alles wat Jesus vir hulle gesê het (Joh 16:13, 14).

Uit die bogenoemde is dit dus duidelik dat Jesus nie bid dat die dissipels uit die wêreld weggeneem moet word vanweë hulle heiliging en afsondering en toerusting deur Sy woorde nie. Joh 17:18 dra juis die idee van vers 15 voort en intensifeer dit ook dat die dissipels in die wêreld sal bly, want Jesus wil hulle nie daaruit wegneem nie, maar juis daarin terugstuur. Die 'andersheid' van die dissipels en hulle begeerte vir heiligmaking is nie genoegsame rede vir onttrekking uit die wêreld nie. Daar moet dus vanuit die kerk 'n "missionêre solidariteit" met die wêreld wees, nie om deel van die wêreld te word en te verwêreld nie, maar, sê Du Rand (1986:127), "om as eenheid God se groot bedoeling met sy skepping te lei tot waar dit hoort, naamlik die erkenning dat Jesus Christus deur die Vader gestuur is" (vgl Joh 17:21, 23).

Hoe sal die wêreld die boodskap hoor en tot geloof kom in Jesus Christus, as Gestuurde van die Vader, indien onttrekking uit die wêreld sou plaasvind?

Die "andersheid" en die strewe na heiligmaking is juis 'n uitnodiging om Jesus se sending in hierdie wêreld te kontinueer. Die voorbeeld is natuurlik Jesus Christus (Joh 10:36).

Netsoos Jesus self toegerus en geheilig is, en deur die Vader die wêreld ingestuur is, netso ook word die dissipels voorberei en die wêreld ingestuur. Jesus se totale bediening was 'n vervulling van die roeping en die stuur van die Vader die wêreld in, sodat die wêreld 'n openbaring van die Vader en van Sy reddende genade sou ontvang. Nou, aan die einde van Sy bediening, in die finale oomblik van die bereiking van dit waarvoor Hy gekom het, gee Hy sy sending aan diegene oor wat deur Hom voorberei is vir die taak. Die

gemeenskap moet dus nou die taak van Jesus voortsit en oorneem. Die gemeenskap se bewus wees van hulle gestuurdheid word dus duidelik in die lig van Jesus se sending.

Dit is belangrik om te beseef dat hierdie gestuurdheid nie mag vervlak nie, soos Schnackenburg (1982:186) dit stel, tot woordelose protes teen die wêreld en sy vyandigheid teenoor God, of tot 'n eksistensiële getuienis vir 'n bevrydende vorm van de-sekularisasie nie. Dit kan ook nie gebruik word om die vlak van 'n missionêre verbintenis en betrokkenheid te verhoog nie.

Jesus was wel in die wêreld gestuur om "oor die waarheid" getuienis af te lê (Joh 18:37), om openlik te getuig van dit wat Hy "gehoor en gesien" het by Sy Vader (Joh 3:11,32; 8:26). Dieselfde getuienis moet aanhou deur diegene in wie se lewe Hy woning kom maak het. Jesus sê vir Sy dissipels in Joh 13:16 en ook in Joh 15:20 dat hulle moet onthou: " 'n Slaaf is nie belangriker as Sy eienaar nie, en 'n gesant nie belangriker as die een wat hom gestuur het nie." Dit wat Hy gedoen het en belewe het, moet hulle ook doen en ervaar. Hy lê dan verder daarop klem wanneer Hy in Joh 17:27 sê: "julle moet getuig, want julle is van die begin af by My." Die teken van gemeenskap wat daar tussen Jesus en Sy Vader is, tussen Jesus en Sy dissipels, en binne die gemeenskap onderling, sal juis 'n teken wees dat "die wêreld kan weet dat U My gestuur het en hulle liefhet net soos U My liefhet" (Joh 17:23).

Die krag van hierdie sending lê in die feit dat Jesus hierdie getuienis in die geloof aan die dissipels en gemeenskap oordra om sodoende God se liefde 'n realiteit in die mens se bestaan te maak in wedersydse liefde en harmonie.

b) Johannes 20:21

Die vraag ontstaan natuurlik op grond van die Johannes evangelie, hoekom dit so is dat daar so baie na Jesus se sending in die wêreld verwys word, maar so min na die sending van die dissipels?

Die logiese is natuurlik dat die uitsending van die dissipels `n saak is wat nou ná die opstanding van Jesus eers werklik aan die orde kom. In Joh 4:38 is daarna verwys, ook in Joh 13:16, 20 word daar op `n indirekte manier na die sending van die dissipels verwys. In Joh 20:21 is dieselfde gedagte as in Joh 17:18, behalwe dat daar by Joh 17:18 "in die wêreld" bygevoeg is.

Die tyd het beslis nou aangebreek dat die Seun die dissipels kon stuur. Die feit dat Hy deur die Vader gestuur is, gaan nog steeds voort. "Soos die Vader My gestuur het" impliseer `n sending waarvoor die opdrag in die verlede gegee is, maar wat nog steeds in die teenswoordige tyd aangaan. Die vorm van Jesus se sending verander net deurdat dit voortgaan in en deur die geloofsgemeenskap.

Dit is belangrik om te onthou dat "One who is sent is as He who sends him" (Beasley-Murray 1987:379). In die persoon van Jesus, in Sy woorde en dade is die Vader self teenwoordig. Die tyd het dus nou aangebreek vir Sy dissipels om te deel in die kontinuering van Sy werk hier op aarde (Joh 14:12). Hulle verteenwoordig hom hier op aarde soos wat Hy sy Vader verteenwoordig het. Daardeur sal die woorde van Joh 13:20 bewaarheid word dat diegene wat die dissipels se sending aanvaar, terselfdertyd Christus ontvang, en daarom ook Hom Wie op die ou end die Een is wat eintlik stuur, nl. die Vader wat alles begin het deur die Seun te stuur omdat Hy daardeur Sy liefde en Sy plan van verlossing vir die wêreld wou toon (3:16).

Natuurlik kan hierdie sending nie anders as met die leiding van die Parakleet nie (14:16v, 26; 15:26v). Jesus se verskyning aan Sy dissipels het altyd gepaard gegaan met `n opdrag wat Hy gee, en ook met toerusting, alhoewel al die verskyningsgeleenthede nie dieselfde weergegee word nie.

Die sending word hier in Joh 20:21 nie meer spesifiek gedefinieer nie, veral in terme van die verkondiging van die evangelie sodat mense tot bekering kan kom. Ook die stuur in die wêreld in van Joh 17:18 kom nie hier na vore nie. Vir Johannes gaan dit hier om die oordra van Jesus se outoriteit, sy sending. Die gemeenskap moet Hom in die wêreld teenwoordig maak soos wat hy Sy Vader in die wêreld verteenwoordig het, om sodoende Sy bediening van verlossing in hierdie wêreld te kontinueer. Dit is belangrik om te besef dat dit nie die begin van `n nuwe taak is nie, maar slegs die kontinuering van die bestaande werk van die opgestane Here. Johannes beperk nie die opdrag deur hulle op enige stadium apostels te noem nie, maar hierdie groep verteenwoordig vir hom die totale gemeenskap van gelowiges.

c) Algemene beginsels vanuit Johannes 17:18 & 20:21

- Jesus se gestuurdheid hou nie op nie, maar sal voortgaan, nie deur die propaganda of deur die massa bewegings van die wêreld nie, maar deur die getuienis van die lewens van mense waarin Hy woning kom maak het. "Soos die Vader My gestuur het" dui juis op die voortgang van die werk van Jesus, nou deur die wat Hy gestuur het.
- Die manier waarop Jesus Sy werk wil voortsit, is op dieselfde manier as wat Hy gestuur is. Dit sluit aan by Joh 10:36 waar daar juis sprake is van Jesus se heiliging vir Sy sending na die wêreld. In Joh 17:17, 19 is daar `n duidelike aansluiting by Joh 10:36, alhoewel juis die feit dat Joh 20:21 die sturgedagte herhaal, dit dui op `n aansluiting by Joh 17:18 se konteks en boodskap.
- Die heiligmaking en die toewyding van die dissipels volgens die voorbeeld van Jesus mag egter nie lei tot `n onttrekking uit die wêreld of tot `n vermyding van die verantwoordelikhede nie. Die kerk word in die wêreld ingestuur volgens Jesus se voorbeeld om Sy getuienis uit te dra.

- Volgens die voorbeeld van Jesus kan die dissipels nie anders as om toegerus te word vir die taak wat Jesus aan hulle opgedra het nie. Hulle word toegerus deur die woorde van Jesus wat niks anders as die waarheid is nie. Die Parakleet sal hulle juis hieraan herinner (Joh 16:13). Hierdie heiliging geskied juis nie op 'n misterieuse wyse nie, maar die Woord van Jesus vervang die Torah se werk en bewerk genesing en heiliging.
- Juis hierdie heiliging van die dissipels, wat 'n andersheid in hulle meebring, lei nie tot onttrekking uit die wêreld nie, maar tot 'n "missionêre solidariteit" met die wêreld.
- Die dissipels word juis gestuur sodat die wêreld 'n openbaring van die Vader en van Sy reddende genade sal ontvang (Joh 3:16).
- Dit is belangrik om te onthou dat hierdie gestuurdheid nie maar net woordelose protes inhou nie, maar om soos Jesus oor die waarheid getuie af te lê (Joh 18:37), om soos Jesus openlik te getuig van wat jy gehoor en gesien het (Joh 3:11, 32; 8:26), want die refrein kom telkens weer terug; "Soos die Vader My gestuur het, stuur ek julle ook".
- Juis ná die opstanding, met die verskyning van Jesus aan Sy dissipels, raak dit duidelik dat die tyd toe aangebreek het om die dissipels te stuur (Joh 20:21). Netso belangrik is dit om hier op te merk dat hulle nooit as apostels aangespreek word nie, en daarom is hulle juis verteenwoordigers van die gemeenskap van gelowiges deur die eeue, wat nog steeds moet hoor: "Soos die Vader My gestuur het, stuur ek julle ook".

3.5.6 Gestuur soos Jesus gestuur is - Motivering vir die kerk van vandag

3.5.6.1 Gestuur soos Jesus gestuur is

Dit impliseer:

- dieselfde Vader;
- dieselfde toerusting;
- dieselfde krag;
- dieselfde opdrag;
- dieselfde gesindheid.

Die Johannese gemeenskap het God leer ken deur die openbaring van Jesus as die Een wat:

- gee;
- liefhet en
- stuur.

Gestuur soos Jesus gestuur impliseer dat die wêreld God deur die leefwyse van die gemeente sal leer ken as die Een wat *gee*, *liefhet* en *stuur*. Die gemeente kan daarom nie onttrek vanuit die wêreld nie, maar is juis gestuurde gemeente (missionêre gemeente) binne in die wêreld. Indien die gemeente net met homself besig is, sal die wêreld God nooit leer ken soos wat Hy in Sy Woord Homself aan ons openbaar het nie. Die wêreld ervaar Hom dan as `n afsydige, onbetrokke en veroordelende God, Wie nie omgee vir die nood van die wêreld en sy mense nie. Die missionêre klem van die Johannes evangelie wil juis God se betrokkenheid in die wêreld deur `n gestuurde gemeenskap bevestig, wat ervaar word as `n gemeenskap wat *gee*, *liefhet* en *stuur*.

`n Onbetrokke gemeente, `n gemeente wat nie sy gestuurdheid uitleef nie, bestaan nie in die Johannese konteks nie.

God wil die kerk duidelik afsonder. Daar moet `n “andersheid” in die kerk wees juis omdat Jesus Homself aan die Vader toegewy het om ons ook sodoende te heilig. Sonder hierdie afsondering kan die kerk nie in die wêreld ingestuur word nie.

Hierdie “andersheid” moet juis nie lei tot `n onttrekking uit die wêreld, soos die kerk geneig is om te doen nie, maar die kerk word in die wêreld ingestuur om soos Jesus `n verskil in die wêreld te maak. Hierdie “andersheid” regverdig ook nie `n gesindheid van oordeel nie (Joh 3:17), maar die kerk moet juis getuig dat daar redding en verlossing moontlik is vir elkeen wat glo.

Die kerk as gestuurde gemeenskap moet juis altyd sy gestuurdheid onthou (met ander woorde, sy doel in hierdie wêreld), want dit sal verhoed dat die kerk

stagneer en `n lompe organisasie word. "Soos die Vader My gestuur het, stuur ek julle ook" herinner die kerk altyd aan sy missionêre gerigtheid. Hierdie gestuurdheid is nie net om die evangelie te verkondig nie, maar `n veel omvattender betrokkenheid volgens die voorbeeld van Jesus wat vanuit die Johannese evangelie duidelik word (vgl Joh 4:1-42; 5:1-17; 6:1-15; 13:1-16; om maar enkele voorbeelde te noem).

Die gestuurde gemeenskap kan nie anders as om sy afhanklikheid te onthou van die Een wat Hom gestuur het nie. Jesus wat "stuur soos Hy gestuur is", wys in alles Sy afhanklikheid van die een wat Hom gestuur het en dat Hy niks uit Sy eie doen nie. Die "grootheid" en "sukkses" van `n gestuurde gemeenskap lê daarom in sy gelowige erkenning van sy algehele afhanklikheid van die Een wat stuur.

In Johannes 17, in die breër konteks, bid Jesus net vir die wat God vir Hom gegee het, en nie vir die wêreld nie. Die vraag ontstaan dan waarom hierdie partikularisme? Cadier (1957:170) wil dit verklaar volgens die *metode waarvolgens Jesus te werk gegaan het*, en wat dan hier in Johannes 17, en dan ook in besonder in Joh 17:18 na vore kom. "When Christ comes in his glory, the world will see in full light the King coming to take possession of his Kingdom". In die tussentyd sal Christus voortgaan om Sy werk op aarde voort te sit, nie deur propaganda of deur die massa bewegings van die wêreld nie, maar deur die getuïenis van die lewens waarin Hy woning kom maak het.

Die implikasie hier is duidelik. Jesus werk met mense en deur mense wat sy kerk vorm. Die kerk kan hieruit leer dat mense sy enigste bate is en nie `n las nie. Dit raak verder ook duidelik dat mense nie deur programme, groot veldtogte of massabyeenkomste die beste bereik gaan word nie, maar die die getuïenis van dié mense in wie se lewe Hy `n verskil gemaak het. Die kerk kan juis hieruit die belangrikheid van die *kleingroep* leer om daarmee missionêr betrokke by die wêreld en sy mense te wees.

Dit is nie die begin van `n nuwe opdrag nie, maar altyd maar net weer die kontinuering van die opdrag wat Jesus al begin en voltooi het en deur die kerk wil voortsit en voltooi. Sy keuse om die werk voort te sit, is mense.

Johannes beperk nie die opdrag deur diegene wat die opdrag ontvang op enige stadium apostels te noem nie, maar hierdie groep *verteenwoordig vir hom die totale gemeenskap van gelowiges*. Almal wat in Christus glo en daarom kinders van die Vader is moet weet: "Ek is `n gestuurde".

In hierdie afskeidsgesprekke fokus Jesus op Sy terugkeer na die Vader en watter gevolge dit vir die geloofsgemeenskap inhou. "It is not surprising, then, that the motif of 'Spirit' and the community's mission should have a place here" (Senior 1983:287).

Die bediening van die Heilige Gees is dus nodig, want deur Sy krag het Jesus God bekend gemaak in Sy bediening hier op aarde. Deur Sy inspirasie sal die volgelinge van die opgestane Christus ook God bekend maak in die voortgang en die verkondiging van die werke van Jesus Christus.

Dit is dus duidelik dat die Heilige Gees as Parakleet nie die plek van Christus in die gemeenskap vervang nie, maar dat Hy Christus verteenwoordig en Sy teenwoordigheid in die gemeenskap intensifiseer.

Johannes skets die Parakleet geheel en al afhanklik van Jesus Christus, wat in Sy gemeente teenwoordig bly deur die Gees. Die Parakleet se werk is doodgewoon die voortgang en die voltooiing van Christus se werk. Hy is die Een wat die gelowiges moet toerus soos wat die Vader die Seun toegerus het (Joh 3:34). Hy sal die gelowiges van Jesus leer (Joh 14:26), en in die waarheid lei (Joh 15:26; 16:13). Hy sit die werk van Jesus as die gestuurde natuurlik voort deur die gelowiges (Joh 16:14-15). Gestuur soos Jesus gestuur is impliseer onomwonde: toegerus soos Jesus deur die Heilige Gees.

Die belofte van die Parakleet is daar, soos Byrne (1985:91) dit stel:

They receive the promised gift of the Spirit, which is *to equip them to carry on the reconciling mission* (eie kursivering) that Jesus has from the Father. From being fearful men who sit behind closed doors clinging to a lost companionship now wonderfully restored, they are transformed into the community that is to proclaim. 'We have seen the Lord' (20:25) and carry on the mission of Jesus now that he has returned to the Father.

3.6 SAMEVATTING – MISSIONÊRE GEMEENTE IN DIE PROSES VAN TRANSFORMASIE

AL wat permanent vandag permanent is, is veranderinge. Dit kan so 'n groot kopseer in die gemeente veroorsaak dat die gemeente ten alle koste nie wil verander nie.

Die dissipels het in dieselfde krisis gesit. Veranderinge was hulle voorland die oomblik vandat hulle Jesus begin volg het. Hulle kon na Jesus se hemelvaart in die bovertrek gebly het, maar Jesus het van beter gewees. Daarom is die teenwoordigheid van die Parakleet vir die missionêre gemeenskap so ontsettend belangrik. Dit word weereens onderstreep om sodoende die eerste en die tweede deel van hierdie hoofstuk te verenig.

Die belofte van die Parakleet is daar, soos Byrne (1985:91) dit stel:

They receive the promised gift of the Spirit, which is *to equip them to carry on the reconciling mission* (eie kursivering) that Jesus has from the Father. From being fearful men who sit behind closed doors clinging to a lost companionship now wonderfully restored, they are transformed into the community that is to proclaim. 'We have seen the Lord' (Joh 20:25) and carry on the mission of Jesus now that he has returned to the Father.

Die kerk wat leer wag op die belofte van Jesus is die kerk wat missionêr gerig sal word en daarmee saam dit kan doen midde-in 'n transformasieproses wat

positiewe gevolge vir die kerk van Jesus Christus behoort in te hou. Die kerk het nie nodig om hierdie veranderinge te vrees nie, maar moet dit reg bestuur in die lig van die Woord, met die wysheid wat die Heilige Gees byvoeg.

Juis die gemeente wat vanuit die Belofte leef, is die gemeente wat balans kan handhaaf soos wat in die volgende hoofstuk beredeneer word.